

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 38. SZÁM.

Debrecen, 1939 február 16 csütörtök

ÁRA: 12 FILLÉR.

A kormány lemondott

Imrédy miniszterelnök származásával kapcsolatos okokkal hozta összefüggésbe lemondását, melyhez csatlakozott a kormány többi tagja is

Megindultak az új kormány megalakítására irányuló kormányzói kihallgatások — Gróf Teleki Pál két ízben is kihallgatáson volt a kormányzónál, de hir szerint nem vállal megbízatást kormányalakításra — Keresztes-Fischer megbízatása is szóba került

A kedden kezdődött fontos belpolitikai események szerdán már határozott alakot öltöttek. A közvélemény az első nap még nem volt tisztában azzal, hogy mi készült, szerdára kitént, hogy ismét kormányválság következett be. Imrédy miniszterelnök és vele együtt az egész kormány beadta lemondását, melyet a kormányzó úr öfömlőssége elfogadott.

Sajátos helyzet állott elő a magyar belpolitikában: Tulajdonképpen nem politikai okokból mondott le Imrédy miniszterelnök, hanem inkább személyi okokból, melyek a miniszterelnök mostanában megállapított származásával van összefüggésben. Maga Imrédy Béla nyíltan feltárta saját személyi helyzetét és azzal okolta meg lemondását, hogy dédapja zsidó származású volt.

Az új kormány megalakítására vonatkozó kormányzói kihallgatások már tegnap megkezdődtek. A nap folyamán az a hír járta, hogy gróf Teleki Pál eddigi kultusz-miniszter megbízatása áll előtérben. Ezt támasztotta alá az a hír, hogy gróf Teleki Pál kétórás kihallgatáson volt a kormányzó úr öfömlősségénél, sőt este újabb kihallgatáson jelent meg az államfőnél. Este azonban olyan hírek keltek szárnyra, hogy gróf Teleki nem vállal megbízatást új kormány alakítására. Szóba került Keresztes-Fischer eddigi belügy-miniszter designálása, de erre vonatkozólag sem szivárgott ki semmi pozitívum.

Késő éjszakai órákban érkezett jelentés szerint Keresztes-Fischer belügyminiszter kihallgatáson jelent meg a kormányzó úr öfömlősségénél, de döntés semmi irányban még nem történt.

A pártok körében az a felfogás kerekedik felül, hogy a mai helyzetben legjobb volna egy nagy jobboldali összefogást létesíteni és erre a keresztény nemzeti összefogásra támaszkodó új kormány vinné az ország ügyeit és hozná tető alá a szükséges reformokat.

A kormányválság megoldása így a következő napokra marad. Valószínű, hogy a kormányzó csütörtökön más vezető egyéniségeket is

meghallgat.

A kormányválságról alábbi híreink számolnak be:

Hivatalos jelentés

„A kormány tagjai ma délelőtt féltíz órakor vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Imrédy Béla miniszterelnök javaslatára elhatározták a kormány tagjai, hogy a Kormányzó Ur öfömlősségének felajánlják a kormány lemondását.

A minisztertanács után Imrédy Béla kihallgatáson jelent meg a Kormányzó urnál, akinek a kormány lemondását felajánlotta. A Kormányzó Ur öfömlőssége elfogadta a kormány lemondását és egyidejűleg megbízta az ügyek ideiglenes vitelével.

Imrédy miniszterelnök beszéde lemondásának okáról

Budapest, február 15. A Nemzeti Egység Pártja szerdán délelőtt a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében pártértekezletet tartott, amelyen megjelentek a kormány tagjai és a párt képviselőtagjai teljes számban.

Höman Bálint elnökölő helyettes pártvezér meglepetéssel, őszinte ragaszkodással és mély tisztelettel üdvözölte vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt, kormányának megjelent tagjait, a Ház elnökét és a párt valamennyi tagját, majd átadta a szót vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek, aki beszédében a következőket mondotta:

— Mai felszólalásomnak van egy személyi és van egy politikai része. Hogy az előzővel végezzek, leszek bátor előttek felolvasni azt a közleményt, illetve nyilatkozatot, amelyet egyúttal a sajtó számára is teszek. Nyilatkozatom a következő:

— *Újév táján híresztelések terjedtek el a fővárosban, amelyek anyai ágon zsidó származásomról szóltak. E híresztelések, amelyek meglepetésként értek, arra indítottak, hogy azonnal beszereztessem anyai nagyszüleim keresztneveit, amelyekből kitént, hogy mindketten*

születésükkor azonnal megkereszteltettek.

Abból a körülményből, hogy a keresztveleken mindkét nagyszülöm szülei és nagyszülei is fel voltak tüntetve és mindkét keresztnevél az *árja* jelzést tartalmazta, teljes megnyugvást merítettem.

— Amikor a híresztelések nem szüntek meg, sőt vidékre is átterjedtek, január 15-én Baján tartott beszédemben a híresztelésekkel szembeszállva, a birtokomban lévő összes adatokat feltártam és ezekből azt a következtetést vontam le, hogy *nemcsak nagyszüleim, hanem azoknak szülei és nagyszülei is keresztények voltak.*

Ismeretlen adatok merültek fel

— Néhány nappal ezelőtt olyan előttem eddig ismeretlen adatok merültek fel, amelyek arra mutatnak, hogy — bár Baján tartott beszédemben tett közléseim helytállóak —

nagyanémnek apai ágon nagyszülei nem származtak keresztény családból, hanem már élő fiúkkal, egyik anyai dédapjammal együtt 1814-ben tértek ki, hogy tehát nyolc dédszülöm közül az egyik ezelőtt

százhuszonöt évvel, hétéves korában keresztelkedett meg. — Ezeknek az adatoknak a megvizsgálása után *szükségesnek tartom a tényállást azonnal nyilvánosságra hozni,*

nehogy az a vád érhesen, mintha a közvéleményt tudatosan félre akartam volna vezetni.

„A körülményekre való tekintettel felajánlottam lemondásomat“

— Kötelességemnek tartottam egyben a most tudomásomra jutott körülménynek politikai kihatásait is mérlegelni. Felvetődhetik ugyanis a kérdés, hogy az adott helyzetben olyan kormányzati politika vezetésére, amelyet folytatlam és amelynek folytatását helyesnek és szükségesnek tartottam és tartom, személyem alkalmas-e és ezért a kormányzó úr öfömlősségéhez a mai napon hódolatteljes előterjesztést intéztem, tekintettel a fent vázolt körülményekre, miniszterelnöki tisztemről való lemondásomat felajánlottam.

Az elmúlt 9 hónapról

Imrédy Béla miniszterelnök ezután így folytatta:

— Az egyéni kérdést ezzel elintézttem. Beesületem megkívánta, hogy nyíltan szembenézzek vele. Takargatni valóm nincs, kijelentem, hogy az ország és nemzet szolgálatának szenteltem erőimet. (Ugy van!) Einnél meg is maradok, bármi történjék is, mert a segiteniakarást, a haza iránti szolgálatnak a szellemét és az áldozat lelkét belőlem kiölni semmiféle személyes hajszával nem lehet.

— Most félre kell tenni minden személyi szempontot és én nagyon kérlek benneteket, hogy bármennyire jól esik is nekem a szimpátiának és a szeretetnek a megnyilvánulása, méltóztatatok ezt félre tenni és hideg fejjel, de meleg ha-

— Aki egész nap ott görnyed az írósztal mellett, igyek reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomormozgást előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

zafini szeretettel mérlegelni a helyzetet és megtalálni a legjobb kibontakozás útját. Hiszem, hogy az a kilene hónap, amelyet együtt töltöttünk, nem mult el nyomtalanul sem a magunk lelkében, sem az ország történetében. Ez a kilene hónap nehéz, talán a hazai történelemnek egyik legnehezebb időszak volt és a kilene hónap a lezártával eredményeket is felmutathatunk, elsősorban azt, hogy ezalatt a kilene hónap alatt vált legalább részben valóra a mi húszéves álmunk és történt meg az elszakadt területek egy részének visszatérése.

A reformok

De ez alatt a kilene hónap alatt kirajzolódott egy reformpolitika körvonala is. Meg is indultak ezek a reformok, a törvények sorát nyújtottuk be, amelyek mind azt mutatták, hogy a szociális gondolat és a népi egység jegyében akarunk előbbre haladni, és a most benyújtott két törvényjavaslat, úgy érzem, két lényeges ponton viszi előre a nemzet sorsát egy jobb jövő felé. (Ugy van!)

— De igyekeztünk utjára indítani egy olyan politikát, amelyről egészen azt mondtuk, hogy szükségtelenül harcos volt. En azt valótlan és ahhoz ragaszkodtam változtatni, hogy a nemzet előtt

Ivány Béla mély megdöbbenésnek adott kifejezést

Ivány Béla szólalt fel ezután:

— Azt hiszem, nemesak mindnyájunk nevében — mondotta, — hanem mindnyájunk szívéből szölk, amikor megállapítom, hogy a miniszterelnök úr bejelentései mélyszéges megdöbbenést váltottak ki bennünk.

— A mélyszéges megdöbbenés azonban ezekben a nehéz pillanatokban nem lehet akadály annak, hogy a párt ebben a kérdésben lezögezzé a maga álláspontját. Ez a párt sohasem szolgált kiesínyes pártterdek, személyes érdeket, mindig csak a nemzet egyetemes érdekeit tartotta szem előtt.

— Úgy érzem ezekben a nehéz pillanatokban, fokozott kötelesség emellett kitartani, hiszen mindannyian érezzük, hogy az a politika, amelyet a miniszterelnök úrnak, vezérüknek vezetése mellett folytattunk, a nemzet érdekében állott.

— Le kell szögezni a mai napon jövő álláspontunkat. Nekünk az a kötelességünk, hogy ezt a szomorú bejelentést, amelyet a miniszterelnök úr tett, tekintettel azokra a subjektív érzésekre, melyeket előadott, ha mélyszéges fájdalommal is, de őszinte tisztelettel és átérzéssel tudomásul vesszük.

— Mindnyájan érezhetjük, hogy egész emberrel állunk szemben. (Taps és éljenzés.) Le kell szögeznünk, hogy az a politika, amelyet követtünk, intrazigens keresztény, nemzeti alapon, a népi egység jegyében áll, szociális jelleggel telített. Ezen az alapon továbbra is szolgálni akarjuk a nemzet javát. Ebben a pillanatban is, minden kiesínyes pártterdeken túl, az egyetlen szempont, amely bennünket irányít és további elhatározásainkban kell, hogy irányítson, csak ez lehet,

megoldásra váró nagy problémák állanak és ezeket csak a nemzet erőinek egyesítésével lehet megoldani. Ezt az egyesítést nem lehet úgy elérni, hogy ellentéteket elbeszélve, vagy repedezéseket átmozgolvva igyekezzünk eltüntetni, hanem arról van szó, hogy nekünk egy elvi tisztázás után kell megtalálni azokat az eszméket, amelyek a magyarság itt élő egyedeinek legnagyobb részét egyesíteni tudják bizonyos célkitűzések érdekében.

— Ezt lehetetlen az elvi tisztázást célzó harcok nélkül elérni és ezekre a harcokra szükség volt és valószínűleg még ma is szükség van. Remélem, hogy a most lejátszódó események is hozzá fognak járulni a tisztázáshoz és közelebb visznek a célhoz, amelyeket elérni igyekeztünk.

— Egyszer azzal a hasonlattal éltem, hogy ennek az országnak a szekerét egy keskeny csapáson lehet csak vezetni, amelynek egyik oldalán a felelőtlen kalandok szakadéka, a másik oldalán a tespedés posványja terül el. Amit tenünk kell, aminek szolgálatában maradok továbbra is, az, hogy a nemzetnek a szekerét a keskeny csapáson megtartsuk és előbbre vigyük. Ez a fő cél. Itt most ne nézzetek személyre, most csak arra a célra, csak arra az elvi szempontokra szabad tekinteni és olyan megoldást kell elősegíteni, amely a legnagyobb mértékben alkalmas az említett cél megvalósítására.

Imrédy Béla miniszterelnök ezután megköszönte a párt tagjainak hűségét. A pártterkezet tagjai hosszasan tapsoltak és éljenztek Imrédy Bélát.

— Ezekben a pillanatokban ki kell nyilvánítanunk, hogy ennek a politikának a követése mellett állunk és akarunk állni. Amikor ezt az elhatározásunkat leszögezzük, biztosítjuk a miniszterelnök urat változatlan szeretetünkkel és ragaszkodásunkkal és számítottunk továbbra is az ő közreműködésére. Kérjük, tartson meg bennünket továbbra is szeretetében és barátságában, Isten áldása legyen azon a nehéz munkán, amely a jövőendő hónapokban és órákban reánk vár.

Hozzászólások

Szedes János szólalt fel ezután, hangoztatta, hogy az elmúlt néhány hét igazolta, hogy Imrédy Béla valóban alkalmas arra a feladatra, amellyel a legválságosabb időkben megbízták. A párt azt hallja, a kulisszák mögött történt valami. A miniszterelnök úr felfogásától függ, hogy milyen elhatározásra jut és hogyan indokolja azt meg. A közvélemény kíváncsi lesz arra, kik azok, akik mártírt csinálnak, kik azok, akik kereszt-re feszítenek és a folyton erősödő nacionalista, militarista szellemű jobboldali közvélemény ezeket a kulisszákat szét találja dönteni.

Alföldi Béla tiltakozott olyan rendszer ellen, amely becsületesen dolgozó embereket sárba ránt és az ellen az aknamunka ellen, ame-

Víg színház

Csak 16 éven felülieknek!
Bolváry Géza mesterműve:

Az élet tükre

Paula Wessely —
Attila Hörbiger.

lyet a zsidó nagykapitalizmus és a feudális nagyurak folytatnak a miniszterelnök ellen, nem azért, mert egyik őse 125 évvel ezelőtt keresztelkedett meg, hanem azért, mert korszerű reformokat akarnak hozni. Ők ezeket a korszerű refor-

mokat nem bírják elviselni, mert husukba vágunk. Ezek az urak a népi képviselők ellen harcot hirdetnek, de mi felvesszük az arcunkba vágott kesztyűt és a társadalom túlnyomó többségével ki fogjuk vinni a győzelmet.

A párt határozata

Homan Bálint helyettes pártvezér javaslatot tett, amely szerint a párt tudomásul veszi Imrédy elhatározását, hogy az általa említett személyi és politikai megfontolások következtében lemondott a miniszterelnök, azonban a párt ezt az okot nem tartja elegendőnek és alkalmasnak arra, hogy a miniszterelnök olyan súlyos következményét vonjon le belőle. Mindazonáltal a párt meghajol a miniszterelnök elhatározása előtt, mert beszédéből azt a biztos meggyőződést merítette, hogy a párt és a kormány politikája egy valószínűleg sem kíván eltérni attól az iránytól, amelyet Imrédy és elő-

dei: Darányi és Gömbös Gyula alatt folytatott.

Javaslatára kimondotta a párt azt is, hogy ragaszkodik a hat esztendő óta követett politikai irányhoz. Homan Bálint javaslatát egyhangulag elfogadták, majd Homan Bálint biztosította Imrédyt a párt szeretetéről, ragaszkodásáról, köszönetéről, tiszteletéről s felkérte, hogy a párt munkájában továbbra is vegyen részt és tudásával tanácsával támogassa a párt tagjait küzdelmeikben.

Az ülés berekesztése után a pártterkezet résztvevői ünnepélyesen részesítették Imrédy Bélát.

Elnapolták a képviselőházat

Eppen mikor a kormányválság híre legjobban izgalomban tartotta a politikusokat, délelőtt 11 órakor ült össze a képviselőház a szünet utáni első ülésre, melyen megjelentek a lemondott kormány tagjai teljes számban.

Darányi elnök kegyeletes szavakkal parentálta el XI. Pius pápát. (Erről a kegyeletes akusorói külön cikkben számolunk be.) Aztán az ülést felfüggesztették. Közben a NEP tartott értekezletet. Azután újra megnyitották a Ház ülést zsúfolt padosorok előtt.

Darányi elnök bemutatta a felsőház elnökének átíratát, amely szerint a felsőház a honvédelmi javaslatot és a 33-as bizottság taglétszámának felemeléséről szóló törvényjavaslatot a képviselőház szövegezésében elfogadta. Közölte, hogy a felsőház a keresethalmozási javaslatot visszaküldte a képviselőháznak. Erre a bejelentésre a szélsőjobboldali képviselők között nagy zaj tört ki.

— *Meg fogjuk szigorítani!* — kiáltottak többen.

Petró Kálmán: Kegyelmes tárnokok testület!

Meizler Károly: Eltörölni a felsőházat!

A szélsőjobboldali képviselők kiáltozását a képviselőház többi oldalán ellentmondásokkal és állandó zajjal fogadták. Minden oldalról hallatszott közbeszólás, a szocialisták is valamit kiáltottak a szélsőjobboldaliak felé, mire Meizler Károly ezt mondta:

— *A szocialistáknak kell a felsőház!*

Észtergályos János felugrott helyéről és Meizler felé mutatva kiáltotta:

— *A zsidó nagyapa forgatódnai kezd keszthelyi sírjában.* (Nagy zajt.)

Állandó nagy zaj kavarg az ülésteremben, az elnök eszenget, amikor a esend helyreáll, ismét hallatszik Darányi elnök szava. Közli, hogy Vay László, akit a bihar nagybajomi kerületben választottak meg, végleg igazolt képviselő.

Báró Vay László, az Imrédy-kormány miniszterelnökségi államtitkára bejön az ülésterembe, a kormánypárton tapssal fogadják.

Kolosváry-Borcsa Mihály lemondott a sajtófőnökségről

Az elnök ezután azt enuncialja, hogy Kolosváry-Borcsa Mihályt a győmői kerületben választották meg képviselővé. Kolosváry-Borcsa Mihály levelet intézett a képviselőház elnökéhez, amelyben bejelentette, hogy a megrálasztásával előállt összeférhetlenségi

helyzetet február 11-én megszűntette. (Ez azt jelenti, hogy Kolosváry-Borcsa Mihály a sajtófőnöki tisztségről tegnap lemondott.) Amikor Kolosváry-Borcsa Mihály a kormánypárti padosorok egyikében helyet foglalt, a NEP képviselők megtapsolják.

Az elnök bejelentése

Darányi elnök ezután feszült figyelem közepette a következőket közölte:

— *A miniszterelnök úr átíratot intézett hozzám, amelyben a Házal leendő közlés végett tudomásomra hozta, hogy a főméltóságú kormányzó úr folyó év február 15-én kelt legmagasabb elhatározásával a magyar királyi miniszterium lemondását elfogadta és az ügyek ideiglenes vitelével őt és a miniszterium többi tagját megbízni méltóztatott.*

Darányi elnök feltette a kérdést, hogy a Ház tudomásul veszi-e a bejelentést. Ellenvetés nem hangzott, így az elnök közölte, hogy a képviselőház a bejelentést tudomásul vette.

Végül Darányi Kálmán elnök a következőket mondotta:

— *A most tett bejelentés alapján a belpolitikai helyzetre való tekintettel javaslom, hogy a Ház üléseit bizonytalan időre napolja el.*

A képviselőház így határozott. Amikor az elnök bezárta az ülést, a szélsőjobboldalon körútsban kezdtek kiáltozni: Pöldrreformot!

Vay államtitkár a Kormányznál

Háromnegyedtizenegykor báró Vay László miniszterelnökségi államtitkár kihallgatáson jelent meg a kormányzóknál. Háromnegyedórás kihallgatásáról egyenesen a képviselőházba sietett, magával vevé azt a legfelsőbb kéziratot, amelyben az államfő elfogadta a kormány lemondását és az ügyek további vitelével megbízta a kormányt.

Gróf Teleki Pál a kormányzónál

Budapest, febr. 15. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szerdán délután háromnegyed 1 órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. A kihallgatás egy óra hosszat tartott.

Teleki Pál gróf kultuszminiszter délután négy órakor jelent meg a kormányzónál és egy-negyed 7-kor távozott a királyi palotából.

Teleki Pál gróf kormányzói ki-

Imrédy a Neo-ben

Vitéz Imrédy Béla délután 6 órakor a miniszterelnökségi palotában rövid tanácskozást folytatott Csáky István gróffal.

Vitéz Imrédy Béla 7 órakor Vay László államtitkár kíséretében megjelent a NEP-ben, ahol a párt tagjai csaknem teljes számban összegyűltek. Jelen voltak a kormány tagjai is. A miniszterelnököt megérkezésekor hosszantartó ünnepségekben részesítették. A párt törvényhozó tagjai s a fősínpánok a NEP helyiségében közös vacso-

hallgatása után Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszterrel tanácskozott, majd 7 órakor újabb kihallgatáson jelent meg a kormányzónál, második kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott.

Ezután Teleki Pál gróf a NEP-ben jelent meg, ahol először vitéz Imrédy Bélával vonult vissza tanácskozásra, majd résztvett a part vacsoráján.

rán vettek részt.

Budapest, febr. 15. A NEP szerdán este a párt clubhelyiségében pártvacsorát tartott. A párt képviselő tagjai és a fősínpánok már a délutáni folyamán igen nagy számban keresték fel a clubhelyiséget, este a vacsoránál pedig csaknem teljes számban megjelentek a párt törvényhozói. A pártvacsorán ott volt vitéz Imrédy Béla lemondott miniszterelnök, valamint a kormány tagjai is.

A Független Kisgazdapárt széleskörű nemzeti összefogást kíván

A Független Kisgazdapárt szerdán délelőtt a képviselőház egyik bizottsági termében Eckhardt Tibor elnöklésével pártértekezletet tartott. Megbeszélték a kormány lemondása következtében előállott politikai helyzetet. A Független Kisgazdapárt úgy látja, hogy az alapvető felfogás, amely a magyar életet csak alkotmányos alapon tudja elképzelni és fejlődését diktatúra mellett veszélyeztetettné látja, a legutóbbi események során újból igazolást nyert. A Független Kisgazdapártnak az a felfogása, hogy az előbb említett alkotmányos keretben a nemzeti közvélemény irántlan népi irányú reformpolitikát kíván, amelynek megvalósításához széleskörű nemzeti összefogásra van szükség. Ennek az összefogásnak az előfeltételei a jelen parlamentben adva vannak.

A Független Kisgazdapárt a mai napon a következő kiáltvány-nyal fordult a magyar néphez:

»Kormányok jönnek, kormányok mennek. A közélet zűrzavara közepette nincs más állandó és biztos alap, mint a népi igazság. Ezt a népi igazságot szolgálja törhetetlen elhatározással a Független Kisgazdapárt, amelyet nem törtető politikusok, nem egyéni célok és nem osztályérdekek, hanem maga a magyar nép hívott életre és tartott fenn tíz éven át mind a mai napig. Ez az elmúlt évtized telve volt súlyos közéleti harcokkal és telve csalódásokkal is. Két komoly eredményt azonban az egész nemzet számára már eddig kiharcolt a Független Kisgazdapárt. Az egyik elpusztíthatatlan eredmény az, hogy a népi politika, amelynek széleskörűségét első vonásként hirdettük, az egész közvélemény érdeklődésének homlokterébe került, nincs kormány, amely ezt az igazságunkat ma már tagadásba merő venni és a vita eszébe akörül forog, hogy a népi igazságból kik,

mikor és mennyit vegyünk át programjukba és akarjanak megvalósítani. A másik történelmi érdeme a Független Kisgazdapártnak az, hogy ismételt próbálkozásokkal szemben közéletünk fejlődését sikerült hagyományos alkotmányos intézményeink keretei között megtartani és minden diktatúra törekvést, akár alulról, akár felülről jelentkezőt legyőz, ki tudunk mind mostanig küszöböltni közéletünkkel.

Szabad élet befelé, független politika kifelé, ezt jelenti számunkra az alkotmányosság. Az idegen népek megbecsülése is attól függ, hogy ezeket a történelmi magyar eszményeket mennyiben tudjuk megőrizni és kifejleszteni.

Erre a tisztességes munkunkra való hivatkozással szólítjuk fel régi hittel, megújult erővel a Független Kisgazdapárthoz való csatlakozásra a népi politika minden meggyőződéses harsását. Erre a politikára az eszmék zűrzavarában ma nagyobb szükség van, mint valaha volt. Ezt a politikát követeli az egész közvélemény. A közóhaj megvalósítása azonban attól függ, hogy kellő szervezethez fognak-e a népi erők a maguk ügye mellett kiállni és helytállni. A népi politikai irány az ellenzéki kereteiből és megmozdítván a lelkeket, követeli a maga számára a kormányhatalmat. Mi vagyunk a többség, mi vagyunk a szilárd alap, csak ez a politikai irány képezheti a jövő kibontakozás és kormányzás gerincét. Az elhanyagolt parasztság felemelkedésén keresztül a nemzetet akarjuk szolgálni. Az új magyar élet szervezett és kiegyensúlyozott lelki népi erőkből fakadhat csupán.

Semmiféle támadás meg nem állíthat, megvünk a magunk útján régi hittel, megújult erővel a biztos győzelem felé.

Független Magyar Földmunkás és Polgári Párt.

Elfogták a Dohányuccai merénylőket

Budapest, febr. 15. A főkapitányság politikai osztályán rendőrtisztek és detektívek ma egész nap azokon a jegyzőkönyveken dolgoztak, amelyeket a dohányuccai bombamerénylet nyomozásának befejezésével készítettek. A rendőrség nagyrészt befejezte a nyomozást, most már csak egészen jelentéktelennek látszó részletek kivizsgálására kerül a sor.

Többek között hiányzik még az a fekete autó, amelynek szerepéről tegnap részletesen beszámoltak a lapok és hiányzik egy-két olyan vallomás, amelynek elhangzása esa kidő kérdése. Az előállított és őrizetbevett gyanúsítottak közül többen tagadnak, de vannak már beismerő vallomások is, úgyhogy a rendőrség csütörtökön vagy pénteken a nyilvánosság elé áll és részletesen közli a dohányuccai merénylet történetét a közönséggel.

Ejjel jelentik: A budapesti rendőrség tegnap elfogta a dohányuc-

cai bombamerénylet két tettesét, akikről kétségtelen beigazolást nyert, hogy ők követték el a merényletet s ők hajították egyik dohányuccai ház tetejéről a bombát a közönség sorai közé.

A nyomozás azt is megállapította, hogy a merénylet nem egyéni akció műve, hanem háttérben szélsőséges politikai célkitűzések állanak. Az elfogott tettesek személyére nézve a rendőrség szerdán még nem adott ki hivatalos jelentést. Tény azonban, hogy a merénylet két férfi tettese, kik közül az egyik fiatalkoru, a rendőrség cellájának lakója, Szerdán délután a detektívek helyszíni szemlét tartottak. Felvitték őket a dohányuccai ház tetejére, hogy megmutassák, hogyan dobták le a bombát az uccára. A z egyik andrássyuti házban a rendőrség házkutatást tartott, hogy a tettesek beismerő vallomását ellenőrizzék.

Reverzálíst követelnek a csehek Bródytól

Ungvár, február 15. Bródy András, Ruszinszko volt első miniszterelnöke, aki még az elmúlt év októberében népszavazást és Ruszinszko örendelkezési jogát követelte, közel négyhónapi fogság után, mint ismeretes, szombaton este elhagyta a prágai börtönt. Bródy még aznap este felhívta telefonon Ungváron élő feleségét és közölte vele szabadulásának öröndetes híret és azt, hogy legközelebb szerdára Ungvárra megy.

Ma azután váratlanul levél érkezett Bródy András feleségéhez Ungvárra. Ebben a levélben Ruszinszko volt miniszterelnöke megírja, hogy a csehek nyilatkozatot kértek tőle, amelyben el kell ismernie, hogy az ellene emelt vádak igazak voltak. Ugyanakkor egy reverzálíst is követelt tőle a cseh

kormány, amelyben Bródy András kijelenti, hogy többé nem politizál és egyszerűs mindenkorra elhagyja Cseh-Szlovákia területét.

Bródy András — mint ezt levelében elmondja — valamennyi kérelmet megtagadta. Erre a csehek ugyan kiengedték a börtönből, de kijelentették, hogy véglegesen csak akkor bocsátják át a határon, ha aláírja a reverzálíst. Addig Bródy Prágában marad és nem térhet vissza Magyarországra.

Ungvároft ennek ellenére is biznak abban, hogy a ruszin nép körében rendkívül népszerű Bródy rövidesen megérkezik feleségéhez és az autonómista orosz pártok már meg is tették a szükséges előkészületeket vezérik ünnepélyes fogadására.

Anglia elvben elismeri Francót

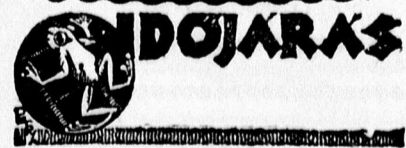
London, február 15. Az angol minisztertanács elvben elhatározta a spanyol nemzeti kormány elismerését. Hivatalos elismerés azonban csak a spanyolországi helyzet teljes tisztázása után következik be.

London, február 15. Angol politikai körökben megjegyzik, hogy bizonyos ellentétek merültek fel Páris és London között Franco elismerésének kérdésében. Még Barcelona felszabadítása után Bonnet francia külügyminiszter sürgette Franco azonnali elismerését és Anglia adott kifejezést bizonyos aggályoknak, addig most úgy látszik megfordult a helyzet. A londoni kormány elhatározta, hogy a Franco-kormányt ténylegesen — azonnal elismeri, jogszerinti elismerésre pedig szintén rövidesen sor kerül néhány formai kérdés tisztázása után. Ezzel szemben most a francia kormány húzódozik. Az angol és francia kormány eddig még nem tudta megvalósítani azt a megegyezést, hogy párhuzamosan jár el a kérdésben. Angol körökben neheztelnek Páris magatartására folytán beállott halogatás miatt.

London, február 15. Chamberlain miniszterelnök a mai egy óra hosszat tartó kihallgatása során a minisztertanács határozatáról tett

jelentést az uralkodónak.

A Press Association szerint a minisztertanács még nem döntött ugyan végleg, de elfogadja Franco tábornok elismertetésének elvét. Egyelőre nem várják az elismertetés formászerű közlését. A kormány ismerteti majd felfogását a francia kormányval és mielőtt elérkezik az idő, Anglia és Franciaország párhuzamos lépéseket tesznek. Ha Franco legyőzi a köztársasági Spanyolország kormányát, az általa szervezendő kormányt szükségképpen el kell ismerni.

Hazánkban a nap folyamán az élénk északi szél tovább gyengül. A napsütés teljes egészében érvényesülhetett, mivel felhő az északi határszél kivéve alig volt. — A felmelegedés azonban mégis csak 4—6 fokig emelkedett.

Jóslás: Mérsékelt északnyugati, nyugati légáramlás, kissé felhősebb idő, néhány helyen köd. Az északi megyékben helyenként kisebb eső, havas eső, a hegyeken hó. Az éjszakai lehűlés mérséklődik, a nappali hőmérséklet alig változik.

Hungária filmszínház

MA UTOLJARA

a rendkívül mulatságos és kedves vígjáték: a

Csintalan asszonyok

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó! Holnap: A NAGY ABRÁND!!!

Serédi hercegprimás elutazott a pápaválasztásra

Az ő személye is előtérbe kerül a választásnál

Budapest, február 15. Szerdán este 8.15 órakor a trieszti gyorsvonattal utazott el a pápaválasztásra dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás. Az államvasutak külön szalonkocsit bocsátottak a konklávéra utazó hercegprimás bűcsúztatására. Már jóval a vonat indulása előtt sorra érkeztek a déli pályaudvarra a hercegprimás bűcsúztatására megjelent előkelőségek, köztük Angelo Rotta pápai nuncius, gróf Csáky István külügyminiszter és meg sokan mások. A hercegprimás a vonat indulása előtt az I. oszt. váróteremben elbeszélgetett a megjelent előkelőségekkel, majd fogadta a Magyar Kurir munkatársát, akinek útjáról ezeket mondotta:

— *Erzem, hogy életem egyik legfontosabb feladata előtt állok, amikor a világ legnehezebb viszonyai között veszek részt a pápaválasztáson, amelytől az egész emberiség sorsa függhet.*

Indulás előtt öt perccel a hercegprimás a bűcsúztatására megjelent kísérőiben kiment a pályaudvar nagy esernőjébe, amelynek első vágányán volt a trieszti gyors. Meleg kézfogással bűcsúzott a megjelentektől, azután a pályaudvaron nagy számban egybegyűltek lelkes éljenzése közben szállott fel a szalonkocsiba, ahova elkísérte Csáky István külügyminiszter és ott vett bűcsút tőle. A vonat elindulása után a kocsiból mosolyogva intett bűcsút a főpásztor a lelkesen éljenző nagy tömegnek.

Róma, febr. 15. A vatikáni körkörös közeliálló Corrispondenza ügynökség a pápaválasztás kilátásait foglalkozva cikket közöl, hangoztatva, hogy a fejtegetések kizárólag informatív jellegűek. A Corrispondenza szerint az első kérdés, amely minden konklávé előtt felvetődik: vajon nem lehet-e szó külföldi pápa megválasztásáról. Az előző konklávékon azonban sohasem jött létre megegyezés még külföldi bíborosok között sem külföldi bíboros személye körül. Az utóbbi években sok olyan hang hallatszott, hogy a katolikus egyház semmit sem veszítene római jellegéből, ha egyszer nem olasz pápát választanának meg, sőt ez még csak növelné az egyház egye-

temes jellegét.

Különösen erős törekvés nyilvánult meg ebben az irányban az amerikai katolikusok között. Most egyesek körében áthidaló megoldás gondolata merült fel és azt mondják, hogy esetleg olyan pápát válasszanak, aki külföldi származásu ugyan, de szoros kapcsolatai vannak a római kuriával.

Amint annak idején erős esélyei voltak a spanyol származásu, angol születésű, de teljesen olaszvá vált Merry del Val bíborosnak, úgy ma sok tekintet fordul Serédi Jusztinián magyar hercegprimás felé, aki kiváló munkatárs volt Gasparri bíborosnak a kánonjog kodifikálásában és tökéletes ismerője a római kuria életének, módszereinek és magatartásának, ugyanígy, hogy tulajdonképpen kuriai bíborosnak lehet tekinteni.

Mások Hlond lengyel bíborosprimásra gondolnak, aki lengyel ugyan, de a szalézianusok tösgyökeres olasz rendjéhez tartozik és igen szoros kapcsolatokat tart fenn Rómával. Ennek az áthidaló megoldásnak az az előnye is meg lenne, hogy nem alakulhatna ki a bíborosok körében olyan csoportosulás, amely — főleg egyes amerikai és francia bíborosok felfogását követve — a pápa személyével az egyháznak demokratikusabb beállítottságát akarná érvényesíteni.

Ilyen csoportosulást mindamellett nem lehet kizártnak tekinteni, mert habár a konklávéon belül nem is érvényesülhetnek a politikai szüvevények, egyes irányzatok az utóbbi időben igen ügyesen bizonyos időszerűségeket adtak az egyház politikai beállítottsága kérdésének, amit természetesen valfajsi kérdésnek igyekeztek feltüntetni.

A Stampa kizártnak tartja, hogy XI. Pius pápa örökébe külföldi bíborost válasszanak meg. A legvalószínűbb pápajelöltet az olasz érsekek körében kell keresni — írja, — minamellett nem látszik egészen kizártnak, hogy szakítva az eddigi szokással, Pacelli bíboros-cemerlengot választják meg pápának, akire igen jól állnak a pastor angelicus megjelölés. Pacelli utódjául a bíboros államtitkári székbe Pizzardo és Tedeschini bíborosok nevét emlegetik.

A pápa emlékezete a magyar képviselőházban

Budapest, február 15. A képviselőház szerdai ülésén Darányi Kálmán elnök kegyeletes szavakkal elparentálta a katolikus világ halottját, XI. Pius pápát, méltatta pályafutását és emberi nagyságát, amelyet mi sem fejezhetett ki hívebben, minthogy a múlt év őszén, a kiéleződött európai feszültség idején életét áldozta fel a Mindenhatónak a béke megmentéséért. Különös kegyelme lehetett a Gondviselésnek, azért engedte meg neki Isten, hogy ő építse meg a békemű hatalmas pillérét, a late-

ráni szerződést. Magával ezzel a ténnyel is örökre beírta volna nevét a történelembe.

— Úgy érzem — mondotta az elnök —, hogy a párt- és felekezeti különbség nélkül mindannyiunk szívmeinek teszek eleget, amikor indítványozom, hogy XI. Pius pápa dicső emlékezetét a Ház jegyzőkönyvében örökítsük meg.

A képviselők állva hallgatták végig az elnök kegyeletes szavait s a Ház az elnök indítványát elfogadta.

Kiélesedett a tuniszi helyzet

Római jelentés szerint Tuniszban újra kiéleződött a helyzet és zavargások indultak meg az olaszok ellen. Az egyik bányatársaságban dolgozó olasz munkások házáat kifosztották, Mussolini arcképét széttepték, az olasz könyveket széttepték, az olasz hadvezérek szobraikat szétzúzták.

Ismeretes, hogy az olaszok Bai-liába 60.000 főnyi megöröszítést

küldtek. Az angolok a csapatszálításokkal kapcsolatban kérdést intéztek gróf Ciano olasz külügyminiszterhez, aki kijelentette, hogy csak azért küldtek megerősítést, mert a franciák 100.000 főnyi sereget tartanak Tuniszban a rendes helyőrségen kívül. Ha a franciák visszavonják a haderejüket Tuniszból, ők is elszállítják a megöröszítéseket.

Figyelmeztetés a mezőgazdasági munkásokhoz

Ebben az évben még nem juthatnak földhöz, vagy bérlethez a mezőgazdasági munkások — Jól tesszük, ha idejében munkát vállalnak

Budapest, febr. 15. A kormány földbirtokpolitikai tervét egyes vidékek mezőgazdasági munkásaiban azt a hiedelmet keltették, hogy már a folyó gazdasági évben földhaszonbérlethez, illetőleg földtulajdonhoz juthatnak. Ezzel kapcsolatban szükséges hangsúlyozni, hogy az új földbirtokpolitikai törvényjavaslat alkotmányos tárgyalásainak befejezése, majd pedig a törvény végrehajtási utasításainak megalkotása és végül magának a földhöz, haszonbérlethez juttatásának számos műszaki, gazdasági és pénzügyi feladattal járó lebonyolítása hosszabb időt vesz igénybe. — Bármennyire is igyekeznek tehát a kormány földbirtokpolitikai elgondolásait a leggyorsabb ütemben megvalósítani, teljesen kizárt hogy földhöz és haszonbérlethez juttatás előnyelt az érdekeltek már ebben a gazdasági évben élvezhessék. Ezért sú-

lyosan vétenek mind saját, mind családjuk érdekei ellen azok a mezőgazdasági munkások, akik nem igyekeznek az idehaza kínálkozó munkaalkalmat a maguk számára megfelelőbb biztosítani. A kínálkozó munkaalkalmaknak mielőbbi biztosítása már csak azért is érdeke a mezőgazdasági munkásságnak, mert Németországban a folyó évben sem juthatnak földhöz elhelyezkedéshez, mint tavaly. Teljesen alaptalan egyes gazdasági eselédéknek és munkásoknak az az aggodalma, hogy ha már most leszerződnek, elesnek a hivatalos munkabér megállapítás előnyétől. A mezőgazdasági munkabér megállapítás törvényes rendezése ugyanis el sem képzelhető másként, minthogy a bérmegállapítás ki fog terjedni a már előbb létrejött szerződésekben kikötött bérösszegekre is.

Kik mondhatják fel február 20-ig adójukat

Irta: Pethő Lajos, a Debreceni Ház-tulajdonosok Egyesületének jegyzője.

A 30.000/1939. sz. pénzügyminiszteri körrendelet, mely február 6-án lett a Budapesti Közlöny számban közzételve, a jövedelm- és vagyonadó kivételése szempontjából lényeges változásokat tartalmaz az eddigi eljárással szemben.

A rendelet megjelenése után a napjaink különböző címeiken tájékoztatta a közönséget a rendeletben rejlő adókönnyítésekről.

A közlemények különösen a háztulajdonnal kapcsolatosan adtak felhívást és figyelmeztetést. A megjelent közlemények utni úgy a városi adóhivatal kivétel osztályát, mint a Debreceni Ház-tulajdonosok Egyesületét tömegesen keresték fel az érdekeltek és kértek magyarázatot az új rendelkezésekkel kapcsolatban.

Tekintettel arra, hogy a körrendelet csupán a hó 20-ig ad lehetőséget azoknak az érdekelteknek, kiknek jövedelem- és vagyonadójuk rögzítve van arra, hogy az új számítást kulcs szerinti vagyonmegállapítás előnyeit már az ezévi kivételnél is igénybe vegyék, háztulajdonos szempontból az alábbiakban ismertetjük a jövedelem-vagyonadó felmondásra, valamint az új rendeletben foglalt rendelkezésekre vonatkozó eljárásokat.

Tudnunk kell azt, hogy február 20-ig csak azok elhetnek felmondási jogukkal, akiknek az elmúlt évben is rögzített adójuk volt, vagy múlt évben jogerős megállapítás alapján ez évben lett volna adójuk rögzítve és adójuk újból való megállapításáért azért kéri, mert ingatlanuk (házuknak) az idézett 8. szerint kiszámított értéke lényegesen kevesebb, mint az az érték, amely az előző kivételnek során változatlanul fentartották.

A rögzített adó felmondása jelen esetben joga, de nem kötelessége az adózónak. Tehát mielőtt valaki a felmondás iránti kérvényét beadja, saját érdekében cselekszik, ha megfelelő mérlegelés tárgyává teszi, hogy nem-e kerül hátrányosabb helyzetbe, mint új megállapítás estén.

A házak értékelésénél nagy változást mutat az új rendelkezés. Nagy könnyedséget jelent az adóköteles, régi családi házak értékelése szempontjából. Beeslésünk szerint a kis családi házak 50 százaléka mentesülni fog a vagyonadó megterhelése alól.

Köztudomású dolog, hogy eddigelő a nyersbérjövdelem 15-szöröse volt a vagyonadó megállapításánál a szorzó szám 6.000 pengő évi bérjövdelemig. Az új rendelkezés szerint nem a nyers-

bérjövdelem az alap, hanem a nyersbérjövdelemből levonásba jön az állami és helyhatósági adó. Debrecenben a bérjövdelem 42,28%-át hozzák levonásba. A levonható tételek után maradt tiszta jövdelem 13-szorosa az új rendelet szerint az adóköteles ház vagyonértéke a vagyonadó kivételése szempontjából.

Tehát, míg eddig a nyers bérjövdelem 15-szöröse volt a debreceni házak túlnyomó részére a vagyonadó megállapítás szempontjából a szorzószám, most amikor a nyers bérjövdelemből levonásba hozhatók a rendeletben felsorolt állami és helyhatósági adók, akkor valójában a nyersbérjövdelem csak 7 és fel-szerese lesz az az érték, ami után vagyonadót vehetnek ki.

Ez a számítási kulcs csak az adóköteles (tehát nemiféle címen adómentességet nem élvez) házakra vonatkozik. Az adómentes házakra, új épületekre az egyszerű beruházási hozzájárulás kiszámításánál alkalmazott kulcs szerinti érték veendő alapul.

Fontos része még a rendelkezésnek az is, miszerint az olyan városi belső-ségnél, amelynek csak egy kis részét foglalja el a házadó alá eső épület, vagy az épület avult (rozoga) volta miatt a bérjövdelem esekély, a fentiek szerinti kiszámított értékhez hozzá kell adni a be nem épített telekrész négyesegőlenként kiszámított értékét is.

A Debreceni Ház-tulajdonosok Egyesülete tagjai részére díjtalanul ad felvilágosítást és útbaigazítást a felmondásra és az ezzel kapcsolatos intézkedésekre vonatkozólag minden hétköznap d. e. 9—12 óra között.

Spanyol rémségek

Páris, február 15. Xavier Vallat képviselő és Poliman kanonok, akik most érkeztek vissza Spanyolországból, a Ház folyosóin meg-rázó részleteket közöltek a spanyol köztársaságiak vérengzéseiről. — Goma bíboros, Spanyolország primása a polgárháború legutóbbi 6 hónapjában legvilkölt katolikus egyházi személyek és hívek számát 500 ezerre teszi. Meggyilkoltak többek között 12 érseket is. A nagyobb városokban az egyházi személyeknek átlag 60 százalékát ölték meg. A barcelonai 60 plébániatemplom közül csak 9 maradt sértetlen. A foglyokkal való bánásmód barbársága minden képzeletet felülmúl, amiről a képviselő és a kanonok szintén adatokat gyűjtöttek.

Egyhangulag elfogadta a közgyűlés az Alföldi Takarékpénztár nagyszabású építkezésére és a vele kapcsolatos uccarendezésre vonatkozó javaslatot

A házak kötelező fellobogózásáról szabályrendeletet fogadott el a közgyűlés — Délelőtt kisgyűlés, délután rendkívüli városi közgyűlés volt

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Lossonezy István főispán elnökölt. Délelőtt a kisgyűlés ülésezett, amelyen Lossonezy István főispán bejelentette, hogy **Steinfeld István lemondott kisgyűlési tagságáról és így helyére Nagybákay Antal hívta be a polgármester.**

Nem tudott megegyezni a város a Hortobágy malommal

A polgármesteri jelentésben dr. Kölcsey Sándor polgármester közölte, hogy a Hortobágyi malommal a villanyáram többlet fogyasztása ügyében nem tudott a tárgyalások során megegyezni és így a követelés érvényesítése a peres eljárás megindítására megtette az intézkedést. Ezt tudomásul vették.

Átiratok és feliratok

Támogatják Zala vármegye törvényhatóságának megkeresését, melyben kérte, támogassák azt a feliratát, hogy a gabona és állatértékesítést szövetkezeti úton szervezzék meg. Debrecen hasonló feliratot intéz a kormányhoz.

Ugyancsak támogatják Komárom és Esztergom megyék feliratát aziránt, hogy a **rádió előfizetési díjakat szállítsák le, vezessék be olcsó néprádiók készítését és módosítsák a rádió bekapcsolási és felmondási határidejét.**

Új rendszert vezettek be a városi biztosítások terén

A város lejárt biztosításainak hosszabbítása, illetőleg a Magyar Városok Országos Szövetségének a vidéki városok biztosítása ügyében a biztosító intézetekkel kötött egyezményhez való csatlakozásra vonatkozó ajánlatot is tárgyalták.

Az egyezmény megállapítja azokat a biztosítási díjakat, amelyeket az egyezményhez csatlakozott városoknak fizetniük kell. Ha a folyó kötvények díjai magasabbak lennének, mint a Szövetség díjai, akkor 1936 január 1-től a csatlakozott városoknak visszatérítés jár. Ha a díjak alacsonyabbak lennének, akkor csak a kötvények lejártá után lehet felemelni a díjakat a magasabb szövetségi díjakra. Ha valamelyik biztosító társaság csődbe kerülne, vagy vagyona feletti rendelkezési jogát elveszítené, úgy a város jogosult az illető biztosító társasággal szemben a kötvény érvényességét azonnali hatállyal megszüntetni.

Az egyezményhez majdnem minden magyarországi biztosító intézet és 51 — tehát csaknem az összes — magyar város csatlakozott.

A mostani civil és gyári tűzbiztosítási kötvényeket is átdolgozzák tíz évre. Ha 1945-ben, ameddig a Szövetségi egyezményt egyelőre kötik, nem hosszabbítják meg a szerződést, akkor joga van a városnak az egyezményt felbontani.

A Déri múzeumnak eddig csak az épületei voltak biztosítva, most dr. Kölcsey Sándor polgármester biztosította a berendezéseket és felszereléseket is 200.000 pengőre, a képeket, szobrokat, műgyűjteményeket stb. kétfé-

liő pengő értékben. Maga az Ecce Homo 150.000 pengővel szerepel.

A számvevőség összehasonlította az ezután fizetendő biztosítási díjakat az eddigiekkel és megállapította, hogy a Szövetségi egyezmény folytán 12 százalékkal kedvezőbb a helyzet a városra nézve. A gyári kötvényeknél a hatmillió pengő felemelkedett 10 millió pengőre, a biztosítási díjak pedig az eddigi 68.000 pengőről 62.000 pengőre csökkennek, annak ellenére, hogy a jövőben sokkal több tárgy és objektum kerül biztosításra.

A közgyűlés kimondta, hogy 1939 január 1-től kezdődő hatállyal megkötöti az új rendszerű biztosítást, úgy, hogy az intézetek a folyó évben akkor is kötelezettségben maradnak, ha a város a díjakat nem fizetné meg idejében. A vágóhidnál, hűtőháznál, világítási vállalatnál a robbantási kockázatot is belevették az új egyezménybe.

Fried Leó alapítványa a politikai és felekezeti szempontok nélküli sürgős segítség nyújtására

Fried Leó debreceni földbirtokos nagyobb alapítványt tett. Azt a célt szolgálja — mint ő maga meghatározta, — hogy a polgármesternek az alapítványi kamatokból és jövedelemből rendelkezésére álljon olyan összeg, amelyet politikai és felekezeti szempontok nélkül **ott használjon fel, ahol legnagyobb a szükség és legsürgősebb a segítség.**

Az alapítvány **24.628 pengő készpénzből** áll, továbbá olyan 2155 pengő követelésből, amellyel sokan együttesen tartoznak. Erről az összegről a város éppen ezért lemond, mert a behajtása sok költséggel járna és nem érdemes erre az alapítványra felhasználni. Ezenkívül van még **21.580 pengős követelés, amelyet a város már elfogad, behajt és az alapítványhoz csatol.**

Az alapítvány jövedelmének odaítélésére háromtagú bizottság lesz hivatalos. Egyik tagja a polgármester, másik a törvényhatósági bizottság által választott tag, a harmadik a család képviselője, míg él, addig **Debreceni Jenő**, halála után az ő végrendeleti megbízottja, ha ilyet nem jelölne ki, akkor a harmadik tagot is a törvényhatósági bizottság választja meg.

Az alapítványt a közgyűlés köszönettel elfogadta.

Programváltozás kölcsönfelhasználásban

A város a MABI-tól 480.000 pengős

Az Alföldi Takarékpénztár milliós építkezése

Dr. Vida Szűcs Imre műszaki tanácsos terjesztette elő a városi kisgyűlésen az Alföldi Takarékpénztár építkezési ügyét, amelyet tegnapi számunkban már részletesen ismertettünk.

A javaslat beható előterjesztése után **Ruffly Vargha Kálmán** kért szót.

A köszönet és elismerés hangján kívánok ehhez a kérdéshez szólni — mondotta. — Ugy érzem, illik, hogy a kisgyűlés ebben a kérdésben megvitatkozzék. A magam részéről a legmelegebb üdvözléssel fogadom a javasla-

tot, mert ennek számos előnyét látom. Elsősorban az Alföldi Takarékpénztár mostani rendkívül stílustalan épülete elkerül a föld színéről. A Csapó utca kiszélesedik. A közlekedés itt már életveszélyes volt. Pénzügyi szempontokból is nagyon érvendentes előnyöket jelent az építkezés. Ez a munka egyedül a polgármester úr érdeme, mert ő vezette a tárgyalásokat és az ő zárkózott természete folytán a nép olyan ellenőrizhetően híreikkel traktálta a várost, hogy igazán örülhetünk, hogy a valóság

Ezt esetleg a többi vállalatokra is kiterjesztik.

A városra nézve a határozat a belügyminiszter jóváhagyása után lép érvénybe.

Ehhez a kérdéshez a kisgyűlésen dr. Jakobovits József szólalt fel és néhány szakszerű megjegyzést tett.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester szintén felszólalt és bejelentette, hogy ezt a biztosítási kötvénytípust a pénzügyminiszter és a belügyminiszter szakreferensei útján minden részletben felülvizsgáltatták és helyénvalónak állították fel. A multban sem lehetett egyetlenlegességet elérni a biztosító intézetek részéről, most azonban, ha valamelyik intézet kikapcsolódik, akkor az ő biztosítási része a többi intézetek között automatikusan felosztódik.

A javaslatot, amelyet nagy szakszerűséggel dr. Bacsoni Sándor tanácsnok adott elő, — egyhangulag elfogadták.

kölcsönt vett fel, különféle beruházásokra. Így például az István uti csatorna építésére 155.000 pengőt, a nagyerdei kutakra 140.000, a szennyvízlelepi csatornára 170.000 pengőt. Mivel a határozat meghozatala óta az anyagárakban változások állottak be, módosítani kell a programot. Az István uti csatornára 220.000 pengőt, a nagyerdei kutakra 170.000, a szennyvízlelepre 60.000 pengőt fordítanak. Így 30.000 pengő még megmarad és erre vonatkozólag kéri a belügyminisztert, engedje meg, hogy ezt az összeget a város 1938. évi beruházási programjának keretében használhassák fel.

A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

Előléptetések

Dr. Csóka László h. polgármester javaslatára a közgyűlés Kiss Ferenc főpénztárnokot és Kiss Sándor pénztári ellenőrt magasabb fizetési osztályba léptette elő.

Ugyancsak előléptetésben részesültek **Szanyi János, Somogyi Mária** és **Szabó István** ipariskolai tanerők.

Baltazár János nyugalomba vonul

Baltazár János, aki mint városgazda nagy szaktudással és rátermettséggel végezte teendőit, betöltőn életének 65-ik évét, nyugalomba vonult. A közgyűlés ehhez hozzájárult.

Haszajtonak Artin dragée Biztos Olcsó

most azt igazolja, a polgármester mennyire a város érdekét viselte a szíven. Azt kéri a polgármestertől, hogy ha majd az új palota tervét bemutatják, vegye szigorú elbírálás alá, mert most háromfrontos palotára ad engedélyt és így nem közömbös, hogy milyen épületet emelnek oda. Az izlés nagyon különböző. A Hitelbank épülete nem való az alföldi világos klímához, ez Angliába, vagy Norvégiába való építési stílus.

Közbeszólás: Olaszországban ez a legszebb üzletház stílus!

— **Hát a Hangya-épület?** — kiáltják többen.

Ruffly Vargha Kálmán: Építsenek egészséges magyar izlés szerint, ne ilyen kalickákat. A Csokonai szobornál sem engedte volna meg a lapostót. Elrontják a gyönyörű Kollégium környezetét.

— A kisgyűlés nevében hálás köszönetemet fejezem ki a polgármester úrnak, hogy ilyen ávatossággal és ügyességgel a kérdést ilyen nagy sikerrel megoldotta.

Dr Kölcsey polgármester válasza

Köszönetet mondott az építész Takarékpénztárnak és elismerését nyilvánította a sajtónak.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester válaszolt a felszólalásra:

— Hálásan köszönöm az elismerő szavakat. Felhasználtam az első alkalmat, amikor a nyilvánosság előtt tárgyalhuk ezt a kérdést, hogy áthárítsam a köszönetet azokra, akik ebben a kérdésben igen nagy szolgálatot tettek és tettek is a köznek. **Egyik maga az Alföldi Takarékpénztár, amely a mai idők szavát megértve, tisztában van azzal, hogy a tőkétől milyen kötelezettségek teljesítését várja a közvélemény, hogy egy munkalkalmat előmozdításánál a maga részéről mindent elkövetessen a munka megindítása érdekében.** Az Alföldi Takarékpénztár és a patronizáló Pesti Kereskedelmi Bank olyan készséggel jött a város segítségére, mint annak idején a Hitelbank tette.

— Másik faktor Lossonezy István főispán úr, aki mindenkori a legnagyobb készséggel jött segítségünkre és az ő áthidaló egyéniségével sok nehéz esetben segített.

— A harmadik faktor — a legnagyobb hatalom, — amelytől sokszor függ, hogy ilyen kérdések jól vagy rosszul sikerülnek-e, a sajtó. **A debreceni sajtó olyan önmérséklettel tett tannuságot, amikor ezzel a kérdéssel nem foglalkozott mindaddig, amíg a tárgyalások folyó stádiumban voltak.** A sajtó a maga hatalmát nem állította egyik faktor szolgálatába sem, mint ahogy a tárgyalások bizalmas jellegéből folyt, hogy minden külső beavatkozás csak zavarta volna a várt eredményt. Tessék megengedni, hogy erről a helyről, hivatalos minőségemben megköszönjem a sajtó támogatását, amely lehetővé tette, hogy nyugodt légkörben folytassam le a tárgyalásokat.

— Ami azt illeti, hogy az emelkedő épület méltó legyen a környezethez és a vállalat presztízséhez, tekintetben meg vagyok győződve, hogy ez be is fog következni. Megvallom, titkos reményemem, hogy nem tornyosan fogják építeni (derültég), mert nem szabad a **Nagytemplomtól szemlélve túldekorációval háttérbe szorítani, vagy elvonni róla a figyelmet.** Nem osztom, hogy a Hitelbank épülete nem volna szép. Az izlések tényleg különbözők.

Elismerem a sajtó a Hangyával eddig addig a csatám, de nénes befejezve a tervezést, remélem, kiköszönlök a hibát, amelyet a tervezésnél elkövettek.

— Meggyőződés, hogy a magyar motívum alkalmazását csak földszintes, kuriális és tanyai házaknál tartom lehetőnek. Modern, négyemeletes ház már önmagában nem magyar. A magyar a maga fészket ismeri csak, anélkül más lakó nincs. Példá rá a számtalan nemesi kuria, amelyeknek meg van a maguk színmagyar levegőjük, hagulatuk és építészeti formájuk. Egy bérházzal szemben ilyen követelményt felállítani nem lehet. Hiszem, hogy előkelő és nemes ízléssel oldják meg az Alföldi Takarékpénztár építkezését, már csak saját presztizsük érdekében is.

280 ezer pengős költséggel renoválják az iskolákat és az ovodákat

Évtizedek óta elmulasztott karbanyelvezések miatt most már halaszthatatlanná vált a város tulajdonát képező ovodák, valamint a református, katolikus és görög katolikus elemi iskolák épületek karbanyelvezése. Dr. Rózsa Tibor, aljegyző terjesztett elő javaslatot, hogy erre a célra a szükséges 280.000 pengőt szavazzák meg.

A közgyűlés a kért összeget egyhangulag megadta.

Alapítványi ügyek

A város koronázási ösztöndíj alapítványa iradalmi ösztöndíjat erre az évre pályázat mellőzésével dr. Bartha Károly egyetemi tanárnak adta ki a közgyűlés.

A Gazdasági Akadémián megfeszített egy ingyenes városi alapítványi hely. Erre 7 pályázat érkezett be. A közgyűlés Rácz Lajos I. éves akadémiai hallgatót adta az ösztöndíjat, mivel ő hadirokkant fia és így előnyben részesítendő.

A Svetits intézet építkezéseihez téglát ad a város

A Svetits intézet kérte a várost,

Városi ingatlanok bérbeadása

A Kőudvari visszacsatolják a Hortobágyhoz. — Guthi terület átvétele

Dr. Veress Géza főjegyző javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy az Egytelkert u. I. sz. 24 holdas városi ingatlan tovább hat évre Kovács Gyulának adja bérbe 501 kiló holdankénti búzaegyenértékként.

A Kőudvar Nyírórt elnevezésű 357 holdas ingatlan a közgyűlés visszacsatolta a Hortobágyhoz, mivel a bérelő Kertész László lemondott a bérletről. Ezt a földet a gazdák kérték legeltetés céljára.

A közgyűlés viszont kiadta Kertész Lászlónak a tanyája mellett fekvő 40 holdas ingatlan, amelynek jórésze vízállásos, így csak 30 kiló búzát fizet

Az Alföldi Takarékpénztár építkezése a közgyűlés előtt

A délutáni közgyűlésen Vida Sándor műszaki tanácsos ismertette az Alföldi Takarékpénztár építkezési ügyét és azt, hogy ezzel kapcsolatban rendezik a Csapó ucca elejét, kiszélesítik a főútcát, a Csapó ucca 1—3. és 5. számú házasítelkeket pedig kisajátítják. Az építkezési ügyet tegnapi számunkban már részletesen ismertettük.

A közgyűlésen Mester Lajos szólt fel legelőbb az előterjesztéshez.

Azt a kívánságot fejezte ki, hogy 100 évre előre csináljanak

Lapunk olvasóinak PESTEN a

Metropole szálloda

RAKÓCZI UT 58.

kedvencmés, es szoba és penzióárakat számít.

Téllkert! — Kávéház! — Söröző!

Jazz! — Táncc! — Cigányzene!

— Ami a Hungária mozgó melletti épületet illeti, én a tető mellett voltam és akkor jött az építésznek egész serege, akik azt vitatták, hogy én maradi ember vagyok s ott lapos tető kell. Ma már a tulajdonos is igéri, hogy amint tudja, felépített a tetőt. Meg akartam akadályozni ezt az ilyen építkezést, de a mai jogszabályok erre nem adtak módot. Nagyon is szívemen vi-selem, hogy ha valamit csinálnak, azt jól és szépen csinálják meg. (Taps.)

A javaslatot természetesen egyhangulag elfogadták.

hogy tornaterem és internátus építéséhez 200.000 darab téglát adományozzon.

Dr. Rózsa Tibor aljegyző javasolta, hogy a téglát árát, azaz 7174 pengőt a közgyűlés engedélyezze.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Uzemi beruházások a Világítási Vállalatnál

Vitéz Szegedi Gyula világítási vállalati igazgató tett előterjesztést a folyó évi üzemi beruházások céljaira rendkívüli hitel megadására. A villamos telepen 269.000, a gézműveknél 41.000 és műszerekre 41.000 pengő, összesen 351.000 pengő szükséges.

A HÉV részére áramátalakító berendezést kell létesíteni 180.000 pengő költséggel, az állami órahitelesítéshez 25.000 pengős berendezés kell, a villamos és gázhálózat építése szintén költséget igényel.

Mivel a fedezet meg van, a javaslatot egyhangulag elfogadták.

Kölcsey polgármester: Nem állhatunk meg a Csapó ucca elejének rendezésénél

Dr. Kölcsey Sándor polgármester: Megköszönöm a nagyon jóleső bizalomnyilvánítást. A legnagyobb erőt ez adja a munkához, ha azt érzi az ember, hogy elhiszik a jóhiszeműségét, jószándékát és látják a hozzáértését. Semmi sem tud olyan nagy erőt adni, mint a bizalom. (Zajos taps, éljenzés.)

— Természetesen nem állhatunk meg a Csapó ucca elejének rendezésénél. Azért kellett idejekorán gondoskodnunk a Dégenfeld tér rendezésével kapcsolatban a felveendő költségről, mert nem tudhattam, hogy meg lesz-e a meg-egyezősem az Alföldi Takarékkal. Amíg a Csapó ucca elejének sorsa el nem dönt, addig a Dégenfeld tér rendezéséhez még csak tervet sem készíthettem. Az építkezés eltarthat 1—1 s fél évig, a további rendezés csak azután következhet. Az Alföldi Takarékpénztár magánaton azt kérte, hogy előbb az épület hátulsó részén kezdődjen meg az építkezést és csak akkor bontják le az uccai szárnyat, amikor hátul elhelyezhetők lesznek az üzletek és a lakók. Ha nem ezt a módot választja az intézet, akkor barakkokkal megoldható a helyzet. (Helyeslés.)

Vadász Sándor: Az Alföldi Takarékpénztár felmondott a kereskedőknek. Kéri a polgármestert, támogassa a kereskedőket, hogy ott maradhassanak.

Galamb Ferenc: A debreceni iparosok nevében örömmel veszem

A házak kötelező fellobogozásáról szabályrendeletet alkottak

Dr. Rózsa Tibor aljegyző a lakóházak kötelező fellobogozásáról szabályrendelet alkotása iránt terjesztette elő a polgármester javaslatát. Ahhoz a kérdéshez, hogy kíván a közgyűlés ilyen szabályrendeletet alkotni,

Dr. Hódy Béla kért szót. Részben anyagi, részben lelki okok miatt kötelezőnek tartja, hogy megpróbálják a javaslat megellenzését. A múltban sem volt ilyen szabályrendelet, a jövőben sem tartja szükségesnek. Sohasem volt szokásban, hogy a lelkesedésre, vagy gyászra rendeltetett kényszerítsék a lakosságot. A legtöbb háztulajdonosnak nincs gyászlobogója, tehát ez megterhelést jelent, holott sem az adójukat, sem a villany-számlájukat nem tudják sokan közülni fizetni. Elég, ha a polgármester felhívja a közönséget a zászlókitűzésre. Lelkesedni, vagy szomorodni szabályrendelet alapján eddig sehol sem szoktak. A polgármester személye iránt a legnagyobb tisztelettel, szeretettel és bizalommal viseltetik, de jöhet olyan idő, amikor más lesz a polgármester, aki talán nem találja el pontosan, hogy mikor indokolt a zászlók kitűzése. Vajjon a kollégiumi ünnepség alkalmából szívesen kitűzik-e a nem kálvinista háztulajdonosok a zászlókat. A Háztulajdonosok Egyesülete szeretné tudni: hány embert érint ez a szabályrendelet, ezért előbb össze kellene gyűjteni az adatokat. A jövőre hasonló esetben szeretné, ha megkérdeznék a Háztulajdonosok Egyesületét.

Budaházy-Bruckner Ernő: A szabályrendelet megalkotása valóban megérett a megvalósításra. Szomorú tapasztalatok tessék ezt kívánatossá. A Felvidék visszacsatolása alkalmával nagyon sok ház maradt lobogó nélkül a felhívások ellenére. Még bántóbb volt, hogy

tudomásul ezt a komoly építkezést. Hálás köszönetemet fejezem ki a város vezetőségének, elsősorban a polgármester urnak a munkaalkalom megteremtéséért. Ha mégis az a helyzet állna elő, hogy valami akadály merülhetne fel és az építkezés nem történhetne meg, kérem, idejében történjenek gondoskodás más, megfelelő munkaalkalomról.

Egyhangulag

A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a javaslatot s a főispán kérésére — a sürgősségre való tekintettel — azonnal megtörtént a hitelesítés is.

Szakbizottságok kiegészítése

A közgyűlés négy szakbizottságban megüresedett helyre új tagokat választott. A kártalanítási bizottságba vitéz dr. Szily Tibor főorvost, az üzemi bizottságba vitéz dr. Erdy Jánost, a testnevelési bizottságba vitéz dr. Bessenyei Lajos, a jog- és pénzügyi bizottságba Benedek Sándort választották meg.

Az I. számú adófelszámolási bizottságnak a Mezőgazdasági Kamara részéről Molnár Bálintot rendes tagul, míg póttagul Csizsár Ferencet, az Iparkamara részéről Gábor Lászlót, a II. számú bizottságba rendes tagul a Kereskedelmi Kamara részéről Varga Bélát választották meg.

sok házon hetekig lengett a zászló. A gyászlobogókat hagyják ki a szabályrendeletből, de a nemzeti zászló kitűzésére alkossanak szabályrendeletet.

Czéh-Czeplédy András a legnagyobb elismerését fejezi ki a polgármesternek. A háztulajdonosok mindig hazafias emberek voltak, de szükség van arra, hogy az emberekben ezt az érzést ápolják. Külföldön hazafias ünnepségek alkalmával nemcsak a házakon, de minden lakás ablakában ott van a nemzeti lobogó. A szabályrendeletben megállapítják, milyen uccakon kell kint lenniük a lobogóknak. Ezek a háztulajdonosok nem olyan szegény emberek, hogy különösebb terhet jelentene számukra a zászlók beszerzése.

Megyeri Gábor: A szabályrendelet ellen nincs kifogása, csak a gyászlobogók mellőzését kéri, mert 40 pengőt nem tudnak most egyszerűen kiadni a két zászlóra.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester: Igazán nem gondoltam, hogy egy ilyen szabályrendelet ennyire foglalkoztatja a közgyűlést. Néhai Freund Jenő terjesztette elő annak idején ezt a javaslatot. Nagyon régóta kísért az a kérdés, hogy kell-e egy ilyen szabályrendelet, vagy nem. Sajnos, azt kell mondanom, hogy kell. Mert bár sokhelyen meg van a zászló, mégsem tűzik ki. Ma pedig előtérbe tolt az individuális hazafiság mellett az olyan elgondolás is, hogy a város polgársága a maga összességében kell, hogy mutassa a magyar lelkületét. Az a kérdés, hogy Debrecennek mi a lelkisége? Kitűzi-e a hazafias ünnepeken a lobogót? Destruáló hatása van annak, ha magyar emberek nem tűzik ki a zászlót, amikor annak helye van. Sok háztulajdonosnak meg van a zászlója. Még vagyok győződve róla, hogy a háztulajdonosaink

dat, hogy ők nem sajnálnak 15 pengőt egy zászlóért. Nem nagy áldozat, ha azt kívánom a háztulajdonostól, hogy ne csak a háztisztántartásához seprőt, hanem egy zászlót is vegyen, amely a lelkiületét kifejezi. A magyar ember lelkisége éppen olyan mértékben nyilvánul meg örömben, mint bánatban, ezért kéri, ne hagyják ki a szabályrendeletből a gyászlobogóra vonatkozó részt sem és mondják ki a szabályrendelet megalkotását.

A közgyűlés ezután névszerinti szavazással a szabályrendelet megalkotását határozta el.

Dr Hódy Béla azt kérte, hogy a szabályrendelet kihirdetési napjától számított 3 hónapon belül kelljen a zászlókat beszerezni.

Dr Kölesey polgármester annyit

változtatáshoz járult hozzá, hogy ne 15, hanem 30 nap múlva kelljen a zászlókat beszerezni és lépjen életbe a szabályrendelet.

Deák György azt az aggályát fejezte ki, hogy megbüntetik a háztulajdonosokat, akik a nagy dologidőben távol vannak a városból, viszont a padláskulcsot nem hagyhatják a eselédre, mert sok helyen magtár van a padláson.

A polgármester erre azt válaszolta, hogy az ilyen házaknál gondoskodjanak a tűzfalra szerelendő két karikáról és már megvan oldva a kérdés.

A közgyűlés azután a szabályrendeletet részleteiben is elfogadta.

Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Radó Rezső kamarai főtitkár 30 éves szolgálati jubileuma

Ma lesz a kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A Kereskedelmi és Iparkamara ma délután 3 órakor tartja az évben első rendes közgyűlést. Napirend előtt dr Radó Rezső kamarai főtitkár 30 éves szolgálati évfordulójáról emlékezik meg a kamara, majd a tárgysorozaton számos igen fontos kérdés szerepel. A kamara háztartási életével kapcsolatos ügyek mellett tárgyalni fogja a kamara közgyűlése a gyermeknevelési pótlékról szóló törvény végrehajtásának a kérdését, a kereskedelmi tisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak legki-

sebb munkabérének az ügyét. Az adóügyek közül a kereseti, továbbá a jövedelem- és vagyonadó jogorvoslati rendszerének tervezett reformja ügyében is állást foglalt a kamara közgyűlése, végül foglalkozni fog az 1938. évi mestervizgák során szerzett tapasztalatokkal s a debreceni vásárművelés országos vásároknak hétköznapra való áthelyezésével.

A közgyűlés elő élénk érdeklődéssel néz a kereskedő- és iparosvilág.

Lezuhant a repülőgép, elfogták a menekülő vasgárdista vezért

Bukarest közelében lezuhant egy repülőgép, melynek roncsai alól súlyosan sérülten szedték ki a pilótát és egy utasát. Az utasról kiderült, hogy azonos Dragomirescu Viktor ismert vasgárdista vezérrel, aki a repülőgépen Lengyelországra akart szökni.

A vasgárdista a kórházba került. Órák múlva egy elegáns hölgy érdeklődött a beteg állapota felől a kórházban személyesen. Felismerték benne a vasgárda régóta körözött női vezetőjét. Azonnal elfogták és letartóztatták.

A Csokonai szobor alkotója saját szobrának lett áldozata

Érdekes visszaemlékezések a Kollégiumi Diákszövetség összejövetelén.

A Kollégiumi Diákszövetség szerdán tartotta a havi összejövetelét az Angol Királynőben, melyen a tagok szép számmal jelentek meg. Ott voltak többek közt: dr Erdőss Károly egyetemi tanár, Nagybakay Szesztina Jenő, Budaházy-Brukner Ernő, Kesztői Lajos, dr Balogh Béla, Balogh István földbirtokos, Nagy Géza Hangya igazgató, Csobán Endre, Tamassy Géza, Szeremley Béla és mások.

Dr Csobán Endre főlevéltáros, ügyvezető alelnök mondott megnyitó szavakat, megemlékezve Fekete Mátyas ny. tanító elhunytáról. Majd dr Erdőss Károly egyetemi tanár tartotta meg élvezetes, szórakoztató humoros előadását, esakorba kötve a Csokonai-szoborról általa hallott víg emlékeket. Megállapította, hogy Magyarországon legszebb a Csokonai-szobor, amit Izsó Miklós mintázott 1867-ben. Igen érdekes volt előadásának az a része, melyben arról szólt, hogy a nagy szobrász állítólag ennek a szobornak lett áldozata, mely mintázás közben ráesett. Izsó hallatlan erővel tartotta a ránehéződő súlyos tömeget mindaddig, míg segítséget kapott. Majd érdekes visszaemlékezéseket tett a debreceni diákokról, akik a Csokonai-szobrot megszüvegelték és ma-

latozás után fel is másztak rá és megeseókoltták.

Varga Béla, Szeremley Béla fűztek az előadáshoz még hasonló emlékeket, majd Nagybakay Szesztina Jenő közölt emlékeiből Izsóval kapcsolatban érdekes részleteket. Végül Mártonffy Béla tanítóképzős szavatait váltották ki nagy tetszést.

A jól sikerült összejövetelen a megjelentek sokáig maradtak együtt a fehér asztal mellett.

Elindult egy magyar repülőgép a newyorki vilákiállításra

A budai repülőtérről szerdán délután indult el egy kiskategóriájú repülőgép, hogy résztvegyen a newyorki vilákiállításban. A repülőgépet Vadász László, és Békassy Vilmos pilóták viszik át az Océánon. A kis magyar gép harmineezer kilométeres utat tesz meg a gép három hónapig lesz távol.

A gép megépítése olyan, hogy alkalmas arra, hogy megdöntse kategóriájában a világrekordot.

Olaj és olajkrém pakolás ondulást garancia mellett készíti Adam Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Japán kész háborút viselni a halászfőterület miatt

Távol-Keleten nem esitultak el a háborús hullámok, mert most, hogy a szovjet nem akarja továbbra is engedni partjai közelében halászni a japánokat, új háborús veszély támadt.

Japánnak igen nagy érdeke fűződik ahhoz, hogy az eddigi szerződés szerint halászhajói szabadon járjanak a szovjet vizein. A halászat a japánoknak évente egymilliárd pengő hasznot eredményez és

egymilliárdnál jóval több a japán halászok száma. A szigetország lakóinak főtápláléka a hal és már csak azért sem mondhat le Japán a gazdag halászatú vizekről.

Hivatalos helyen kijelentették, hogy Japán kész háborút viselni a halászfőterületért, mert nemcsak a népélelmezés, hanem az ipara is rendkívül megszűnne a halászat csökkenésével.

Influenza ellen olyan nagymennyiségű denaturált szeszes aszpirint vett be, hogy mérgezést szenvedett

Súlyos állapotban szállították kórházba a fiatal nőt.

Súlyos mérgezéssel szállították tegnap délután kórházba Magyar Sándorné 30 éves fiatal asszonyt, Barcaság uca 18. szám alatti lakost.

Magyar Sándorné napok óta súlyos influenza. Valaki azt tanácsolta neki, hogy alkoholban vegyen be nagymennyiségű aszpirint s attól elmúlik a betegsége. A fiatal asszony vesztére szót

fogadott és tegnap délelőtt nagymennyiségű aszpirint oldott fel szeszesben s megitta. A nagymennyiségű orvosságtól mérgezést szenvedett és súlyos állapotban szállították kórházba. Nyomban gyomormosást alkalmaztak s utána jobban lett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A Légoltalmi Liga Debreceni Helyi Csoportjának és Női Táborának előadássorozata a nők légoltalmi tevékenységéről

A Légoltalmi Liga debreceni csoportja az Apolló-mozgóban, február 13, 14, 15-én tartotta ingyenes előkészítő tájékoztató előadássorozatát.

Az előadásokon szakelőadók voltak: dr Péter Zoltán ref. főgimn. tanár és dr Szily Tibor városi tb. főorvos.

Dr Péter Zoltán előadásában ismertette a nő társadalmi szerepének jelentőségét, a nők légoltalmi munkáját háborúban és békében, fontos szerepét légítámadás esetén. Behatóan foglalkozott a kiűrités fontosságával, annak gyakorlati nehézségeivel, az aggok, gyermekek, tehetetlenek elhelyezésével, gyermekek gondozásával és vidékre való szétszórásával. Ismertette Debrecen kedvező fekvését és alkalmas voltát a kiűritésre, melyet vétek volna nem kihasználni. A nőknak, mint tűzoltóknak, légoltalmi parancsnoknak, ápolónak, mentőnek, műszaki segédmunkásnak feladatait. Ismertette továbbá a nőt, mint légoltalmi propagandistát, annak jelentőségét, módokat, eszközeit.

Dr Szily Tibor főorvos előadásában a nők lelki és fizikai adottságával háborús légoltalmi szerepének betöltésével foglalkozott és a nők munkájának jelentőségét hangsúlyozta orvosi szempontból is. Ismertette a nő szerepét az első segélynyújtásban, mentésben, kórházi ápolásban, a gáz hatásait a gázmérgezések elleni szükséges intézkedések megtételét.

Dr Péter Zoltán, valamint dr Szily Tibor, úgy elméleti, mint gyakorlati bemutató, szemléltető előadásuk igen élvezhető, könnyen megérthetőek voltak, úgyhogy a közönség nagy tetszéssel fogadta és az előadás befejezésével elismerésének tapsal adott kifejezést.

A hallgatóság igen szép számban megjelent, ott láttuk az előkelőségek sorában: Lossonezy Istvánné, Siegler Gézné, vitéz Nagy Pálné, dr Kölesey Sándorné, dr Baesó Jenőné, dr Jenev Sándorné, dr Tóth Kálmánné, dr Csernyátonyi Lajosné, öz. Sass Béláné, vitéz Berényi Istvánné, vitéz Tótkos Gyuláné, vitéz Both Gyuláné, Kovács Kálmánné, Kazinczy Gáborné, Lám Dezsőné, Darkó Jenőné, Makkay Sándorné, öz. Kőszeg Aurélné, Kovács Margit, Rugonfalvy Kiss Istvánné, Ve-

kerdy Béláné, Lábass Béláné stb. úrnőket.

Férfiak közül: Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár, vitéz Barcasujfalussy Egon légv. parancsnok, vitéz Both Gyula ny. m. kir. ezredes. A LL. debreceni kerületi elnöke, vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő, Hajdú József őrn. és másokat.

Both Gyula ezredes megköszönte a hölgyeknek, hogy olyan szép számmal jelentek meg és kérte, hogy hajlamuk szerint vegyenek részt a következő tanfolyamokon, amelyet a LL. debreceni csoportja fog megrendezni és mindnyájan állják meg a helyüket a nagy nemzetvédelmi munkában és legyenek hasonlóak a múlt nagyaszonnyalhoz.

Az előadók nagy szakértelemmel és hozzáértéssel, alaposan felkészülten ismertették a nők munkájának jelentőségét és fontosságát a légoltalomban. Elismerést, dicséretet érdemelnek önzetlen, fáradtságot nem ismerő nehéz munkájukért, melyért itt, ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a LL. debreceni kerületi és csoport elnöksége és női tábora.

A Légoltalmi Liga debreceni csoportja új ügyvezető elnökének, Nagy József nyug. rendőrfőtanácsos vezetésével most közérdekű munkásságának újabb fejlődési fokozatába érkezett s minden remény meg van arra, hogy Nagy József irányítása mellett betölti feladatát.

A francia államfő londoni látogatása

Lebrun francia köztársasági elnök és felsége március 21-én érkezik Londonba, hogy viszonzozzák az angol királyi pár látogatását. Este vacsora lesz az elnök tiszteletére a királyi pár részvételével. A francia köztársasági elnök látogatásával kapcsolatban sorozatos ünnepségeket rendeznek Londonban.

Harmine százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a Budapesti Titkár

A színházi iroda jelenti:

BUBUS folytatja hódító útját.

Nézze meg a

BUBUS

páratlanul kacagtató előadását.
Mindent feled, aki a

BUBUS

előadás alatt a nézőtérén ül.

Anyukám! Ugye engem is elviszel a Ludas Matyi előadásaira a színházba?

Magyart a magyarnak! Ludas Matyi legmagyarabb énekes, táncos vigjáték telve magyaros levegővel, magyar humorral és a magyar gyermek szívárványos jókedvével. Színpad kerül február 20-án, 21-én. Csak két napig! Mindkét napon délután fél 4 órakor a Csokonai-színházban. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Szines

színházi filmkockák Változatlan

Érdeklődés kísérte estéről-estére a Bubus előadásait s így a Sasfiók keddi előadása folytán megszakított széria ma este tovább folytatódik. A ragyogó bohózat jelenetei közben állandó derű hullámozik át a nézőtérén s tapsvihár kísér a remek szereplő gárda alakításait. A Bubus nagysikere egyelőre minden műsorgondot megszüntet s ha továbbra is ilyen érdeklődés mellett folynak az előadások, akkor a Francia szobalány és Bubus előadásai töltik be am üsört február 21-ig, a Honthy-esték kezdetéig.

A Honthy-esték

fránt már is megindult a közönség körében az érdeklődés. A kitünő primadonna, aki Debrecenből indult el ragyogó pályafutására és azóta is változatlan kedvence marad a debreceni közönségnek most már véglegesen a Legyen úgy, mint régen volt... Júlia... a Csárdáskirálynő és Vig özvegy főszerepét játssza el három esti és két délutáni előadásban.

A szerző-fronton

Is debreceni sikerről számolhatunk be Bihari Nándor operettje a Katinka, a Városi színházban estéről-estére telt-ház mellett fut. Itt érdekesség, hogy Bihari Nándor még egyszer sem látta színpadon saját darabját, mert ugyanakkor ő három helyen lép fel esténként. A Katinka főszerepét egyébként Barabás Sári játssza, aki hosszú időn át volt az Arany Bika dízöse. Végül befutott Sivó Mária is, akinek szintén sikeréről számolnak be a lapok, legújabb szerepében.

x Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tőmböt a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

Csaba B. E. Turán törzsének álaros estjéről az Angol Kirlynő fehér és kék termeiben.

Dr Csire Ferenc a debreceni m. kir. adóhivatal főnöke

A pénzügyminiszter dr Csire Ferenc pénzügyi titkárt a debreceni m. kir. adóhivatal főnökhelyettesét a m. kir. adóhivatal főnökévé nevezte ki.

Dr Csire Ferenc személyében mindenképpen arra alkalmas ki-

váló férfiú kerül erre a jelentős adóigazgatási posztra, mely Szakács Mózes nyugalmabonulásával üresedett meg. Dr Csire a pénzügyigazgatás minden ágában alaposan képzett, nagy gyakorlati

tapasztalatokkal rendelkezik és fáradszaktalan munkaerő. Több mint 15 évi eddigi szolgálta alatt úgy felettésem bizalmát, mint tisztviselőtársainak tiszteletét és megdémelte. Előzékeny modora, az ügyek igazságos elintézésére való abszolút törekvése lehetővé tette számára, hogy a kinestár érdekeit megfelelően összhangba tudja hozni az adózó közönség jogos érdekeivel. Nagyszerű képességei predesztináltak őt a vezető pozícióra, az irányító munkára, mert egyénisége garancia arra, hogy magasabb tisztségében is mindenben megfelel a jó vezető tisztviselőhöz fűződő követelményeknek. Kinevezése a m. kir. adóhivatal főnöki tisztségébe tisztelőinek nagy táborában örömet keltett.

Dr Csire Ferencet új minőségében tegnap üdvözölte tisztviselőtársai nevében mint rangidős, dr Soós Ferenc állampénztári főtanácsos. Kiemelte üdvözölő beszédében, hogy a kartársak megelégedése és jókívánata fűződik ehhez a kinevezéshez, hiszen 15 éven át együtt dolgoztak és ismeri kartársainak minden örömet és baját.

Dr Csire Ferenc válaszában megköszönve az üdvözlést, hangoztatta, hogy az marad, aki volt. A hivatali kötelesség által megkövetelt szigor jöszívvel párosul nála. Tisztviselőtársai lelkes ovációban részesítették az új főnököt.

Dr Eöry Kálmán táblabíró előadása a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája megtartotta az utolsóelőtti előadását, a Kereskedő Társulat dísztermét zsúfolásig megtöltötte érdeklődő közönség előtt. Az Egyetemi Tiszta István Dalkör gyönyörű balatoni nótákat adott elő, Lókody József karnagy vezényletével. Dr Veress István elnök ezután az illusztris előadót, dr Eöry Kálmán kir. táblabírót üdvözölte és felkérte „Új irányzat a gyermekbűnözökkel szemben” című előadásának megtartására.

Bevezetésként azt ismertette előadó, mennyire fontos ma az ifjúságról való gondoskodás, állampolgári és társadalmi szempontból egyaránt. Fokozottan szükséges ez olyan serdülő korban levő gyermekeknek, akik bűnözésre hajlamosak, vagy éppen a bűn útjára tértek. Ennek a veszélynek az elhárítása tehát a lélekteremtésnek megszüntetése elsősorban a szülők fontos feladata, ha azonban a gyermek a szülei háznál nem találja meg a kellő példaadást, sőt éppen a környezet veszélyes számára, akkor a hatóság kötelessége, hogy az óvó intézkedéseket megtegye. A büntetőjogi felelősség a 12 élet-

évnél kezdődik és fiatalokúaknak minősíti a törvény 18 életéve betöltéséig az ifjúságot, 12 éve betöltése előtt szülői, vagy iskolai felelősséggel jár el a bűnös gyermekkel szemben, ahol a fegyelmezés módjait nem jelöli ugyan meg a törvény, de az a könnyűtetsítés vétségén nem mehet túl. A cél mindig a gyermek megjavítása, a felnőt korra való helyes előkészítés és ha ez a cél a szülői házban nem érhető el, akkor sürgős intézkedéseket tehet — a javító nevelés érdekében — a gyámhatóság. Ez a hatósági intézkedés az atyai hatalom megszüntetéséig is elmehet, ha a szülő a gyermek tartását, nevelését elhanyagolja, vagy erkölcsi veszélyezteteli.

Előadó a bűnözés fokozatainak ismertetése után a büntetés fokozataira tért rá. Ha a dorgálás nem használ, a bűnöző egy évre szigorú felügyelet alá kerül, mely idő alatt a kirendelt „partfogó” tartozik szigorúan ellenőrizni, hogy a fiatalok szorgalmas, munkás életet folytató-e, vagy nem-e keveredett rossz társaságba. Ha az egy év kifogás nélkül telt le, a bíróság eljárást megszüntetheti, ellenkező esetben a fiatalok javító nevelésre, vagy fogházbüntetésre ítéltetheti. A ja-

vítónevelés időtartamát a fiatalok magaviselete, illetve megjavulása szabja meg és próbaidőre is elbocsátható, mely idő alatt ha kifogás nem merül fel, az véglegessé válhatik. A fogházbüntetés legrövidebb tartama 15 nap, leghosszabb 10, sőt 15 év is lehet. Az államfogházbüntetés 1 naptól 2 évig terjedhet. Ugy a javítónevelő intézetben, mint a fogházban és államfogházban a megjavításra törekednek és mindenütt a nevelésen van a fő súly. Igyekeznek minden egyes fiataloknál egyénileg foglalkozni és a legalkalmasabb eszközöket s bánásmódot alkalmazni és azok egyéniségének megfelelően kísérlik meg a nemes cél elérését.

Dr Veress István hálás szavakkal köszönte meg előadónak ezt a kiváló előadást, melyet pénteken délután 6 órakor a MÁV műhelytelepen fognak megismételni.

Félaru utazási kedvezmény a mezőgazdasági kiállításra

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március 22—27. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosított a M. Kir. Államvasutakon és a kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadták az önálló igazgatással bíró hazai vasutak és hajózási vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MÁV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólna egységesen 1.30 pengő. Az igazolványt ennek az összegnek postabélyegben való beküldése ellenében, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak a közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelek utca 8. sz.) kell igényelni, de beszerzelhetők az igazolványok az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 16-tól 27-ig, a visszautazásra március 22-től április 6-ig bezáróan érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50 százalékos kedvezményre.

A külföldi látogatók részére 9 államvasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek, a m. kir. külügyminisztérium pedig lehetővé tette, hogy utazás nélkül lehet március 12-től 27-ig Magyarországra utazni és azt utólag, a kiállítás színhelyén 2.50 pengőért megszerzi.

Túlfutott, elrontott hajak rendezését garancia mellett vállalja Amám, Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

Klgyó, Piac u. 21. Telefon: 30-95. — Magyar Korona, Kálvin tér 15. Telefon: 16-06. — Csillag, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. — Sas, Hatvan u. 70. Telefon: 11-39. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 11. Telefon: 17-09.

MENTOK TELEFONSZÁMA: 04. RENDORSEGI TELEFON: 20 45.

Emlékezzünk...

Február 16. 1915 február 16-án, a volt 52. közös gyalogezred (Pécs házi- ezrede) a Bukovinában Kolomea és Nadworna ellen megindított támadás utolsó napján, Kolomea előtt vívott sikeres harcok árán visszavetette az oroszokat és még aznap délután bevonult a városba.

Február 16. 1917 február 16-án a volt 32. közös gyalogezred (Budapest házi- ezrede) az erdélyi arcvonalon fekvő Paltinis magaslaton állott védelemben, amikor e napon éjjel az oroszok igen hevesen megtámadták az ezred „Budapest” megjelölésű védőszakaszát. A többször megújított támadást azonban az ezred hősi harcok árán kivédte. Eképen az oroszok támadásai minden eredmény nélkül, nagy veszteségek mellett kudarcba fulladtak.

Az új lakás

Felmondom a régi rossz lakást s otthagynom sok átkos szürke gondom.

Otthagyok sívár, üres éveket, rossz álmokat, álnok tegnapot;

otthagyok egy ócska ágyat, rossz szekrényt, szüetto székét s ott hagynom — a képed.

Napfényes lakásba megyek s mégse könnyebb a szívem, mert sorsom, sőtét sorsomat oda is magammal viszem...

Szabó József Sándor.

— Uj törvényhatósági bizottsági tag, Bernfeld Sámuel halálával megüresedett bizottsági tagsági helyre a polgármester Ullmann Salamont hívta be.

— Szlovákiában az egy tál étel rendszerét akarják bevezetni, mint azt a németek csinálják. A Hlinka párt igyekszik az egy tál rendszert elismertetni.

Szerencsés kimenetelű autógázolás a Dégenfeld téren

Könnyebb sérülést okozó autógázolás történt tegnap a Dégenfeld téren. A 061 számú autó Boros László sofőr vezetésével a Kossuth utcáról bekanyarodott a Dégenfeld-térre. Akkor ment át az uttesten Drabant Sándor 21 éves férfi, Malom utca 4. szám alatti lakos. A sofőr nyomban fékezett,

azonban már nem tudta megállítani a gépkocsit s elütötte Drabant Sándort. Szerencsére az üttesten végigvágódó fiatalember csak könnyebb sérüléseket szenvedett a térdén. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelésben részesítették, majd saját lábán hazament.

— A Kormányzó Ur köszönete Debrecennek. A városi közgyűlés december 11-iki ünnepi üléséről hódoló táviratot intézett a Kormányzó Ur Öfömlétségéhez. A kabinetirodától érkezett leirat szerint Öfömlétsége a törvényhatóság hódolatát kegyesen köszönettel elfogadta. Imrédy Béla miniszterelnök is megköszönte a hozzáintézett üdvözlő táviratot.

— Magyar borkiállítás nyitottak meg Varsóban. A kiállításon megjelent a varsói magyar követ. A megnyitáson Görgey István képviselő mondott beszédet. A borkiállításnak igen sok előkelő vendége volt.

Báli frizurákat legújabb divt szerint készít Adám fodrász Rencz üzlet Kossuth u. 4.

— A volt 39-esek Bajtársi Köre ma este nyolc órai kezdettel összejövetelt tart az Angol Királynő különtermében. Erre az összejövetelre a bajtársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri a Vezetőség.

— Az Olasz Kultúrintézetben, mint minden hétfőn és csütörtökön, olasz nyelvű előadás van. A csütörtöki előadás tárgya: „A faszinus befolyása a közéletre és mit tesz az egyénnek”. A tanfolyamokra még lehet beiratkozni. Hatvan ucca 2. Telefon: 12-04. szám.

— Mesedélután. Csapóuceai egyházközségünk női köre megismétli „Róka koma az erdő bőlése” című mesedélutánját. Már két éves gyermek elszórákzik Róka koma, Mackó bácsi, Nyulanyó, törpék, tündérek mókáin, dalain táncain. Minden debreceni édesanya hozza el gyermekét, legkényesebb igényeket kielégítő előadásunkra, február 19. 20-án, délután három órára, Szapponos ucca 16. számú otthonunkba. Mindenkinek hozzáférhető. Műsor-megváltás minimális.

IRÓGÉP HURAY, iparkamara eladás-csere T: 17-93

— Frontharcosok figyelmébe! F. hó 19-én, délután 5 órai kezdettel, vitéz Hadházy Dezső tanár bajtársunk otthonunkban előadást tart. Az előadás tárgya: A sajtó jelentősége és kifejlődése.

— A hadirokant nagybácsi kard párbajt vívott az unokaöccsével az egyik budapesti vívóteremben. A nagybácsi, Bajesi Fülöp százszázalékos hadirokkant, kétszer megvágta unokaöccsét dr. Bíró Lászlót. A lovagias ügy egy örökösödési ügyből keletkezett és per folyik tovább, függetlenül a lezajlott lovagias üggyől.

— Hatszáz hadirepülőgépet vásárolt Franciaország. Amerikai jelentés szerint a francia katonai bizottság 600 új típusú katonai repülőgépet vásárolt az amerikai gyárhoztól és több millió dollár értékű motort. A franciák ezzel a rendeléssel 60 millió dollárt adnak az amerikai repülőgépi iparnak.

Színházba megy? Készítse frizuráját Adámnál. Rencz üzlet Kossuth ucca 4.

x Nines állása? Nem tud elhelyezkedni? Tanuljon gyorsírást és gépirást. A jó gyorsíró és gépiró könnyebben el tud helyezkedni s nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskola pár hónap alatt perfekt gyorsíróvá-gépiróvá képezi ki a hallgatókat s így azok elhelyezkedése könnyebbé válik. Befiratkozni hónap közben is lehet. (Rákóczi ucca 17.) Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti tanulólétszámában részesülnek.

— A Völkischer Beobachter hécsi kiadása örömmel állapítja meg, hogy „Kárpát-Ukrajnában a választáson nagy győzelmet szereztek az ukránok. Azt írja a lap, hogy a kárpát-ukránok 900 éve éltek idegen állami fennhatóság alatt és most a sors visszaadta szabadságuk egy részét. Ir még a lap arról is, hogy minden ukrán számára történelmi esemény volt a kárpáti választás.”

— Japán további lépéseket tesz abban az irányban, hogy Kinát elzárja Burmától és Hátsó-Indiától és így ne tudjon külföldi szállítást kapni. A japánok sorozatos katonai akciókat hajtanak végre, hogy elzárják a kínaiak útjait.

— Külön adót fizetnek a kövér emberek Svédországban, ha elfogadják azt a törvénytervezetet, mely előírja a kövérek megadóztatását. A svéd politikus, aki az új törvényt kívánja az érvényre hoztatni, nyolevan kiló fölül minden kiló után adót fizessenek a kövér emberek. A kövér adóállíréket úgy a férfiak, mint a nők megfizetni tartoznak majd, ha túllépi a nyolevan kiló Svédországban kevés kövér ember van, mert a svédek karcsú növések. Mosolyognak a tervezeten kövérek és nem kövérek, mert a tervezet csak tervezet marad.

— Ma este nagygyűlést tartanak a kereskedők a kereskedelmi alkalmazottak legkisebb fizetése ügyében. A debreceni Kereskedő Társulat a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületével karöltve ma este 8 órakor a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében, (Ferenc József út 8. szám alatti) nagygyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya az alkalmazottak legkisebb fizetésére vonatkozó jogszabályok kérdése. A gyűlésen dr. Diezlj Alajos titkár, a kereskedelmi és iparkamara részéről az egyes vitás kérdéseket is megfogja világoztani. A meghívó testületek a gyűlés iránt érdeklődőket ezúton is meghívják a gyűlésre, amelyen mód nyílik részletesen megvilágoztani a legkisebb fizetésekre vonatkozó rendeletek által teremtett helyzetet.

X A IV. zsidó kultúrest szombaton, 8 órakor lesz a hitközség tanácstermében. Előadást tart dr. Szemere Samu, az országos izr. tanfőközségintézet nagynevéű igazgatója, a filozófia történet jeles művelője Bergsonról, a világhírű francia zsidó bölcseletről. A kultúrest kiemelkedő száma lesz Tesler Tivadar operaénekes szereplése, aki nemrég aratott sikert a rádióban s akit Brück Emil zenetanár kísér zongorán. Bevezetőt dr. Vág Sándor mond záróbeszédet dr. Weisz Pál főrabbi. Helybiztosítás: Csillag Rrtur könyvesboltjában.

— Csehországban 186 000 nollitkai menekült van és ezeknek a támogatására Anglia most nagyobb összegű kölcsönt adott a cseh kormánynak.

A városi alkalmazottak egyenruhaszükségletének beszerzése

Az egyenruházott városi alkalmazottak részére szükséges szállításokra versenytárgyalást hirdettek. Tizenhárom ajánlat érkezett be, amelyeket Dömsödy Imre tanácsnok ismertetett a kisgyűlésen.

Száz körgallért 56.32 pengős egységáron megrendeltek Szécsényi Ferenc-től 60 és Kerekes Antaltól 40 darabot, a negyven darab zubbonyt 30.36 pengős egységáron Kerekes Antal s Szabó Endre szállítják, eszimanadrágot 19.86 pengőért Szabó Endre és Kerekes Antal készítik, eszimat Püspök Sándor s Bánfalvy András készítik 34—35 pengős áron.

A kisgyűlés a munkákat kiadta.

A szarvasmarhatenyésztő Egyesület segélyének felemelését kérte

A Hajdúvármegyei és Debrecen Városi Szarvasmarha Tenyésztő Egyesület kérte, hogy a város segélyét emelje fel ezer pengőre. Hivatkoztak arra, hogy nemcsak az állattenyésztést segítik elő, hanem a tej tisztaságának ellenőrzését is végzik és ehhez ellenőrköt kell alkalmazni.

A gazdasági bizottság s a polgármester javasolta, hogy az eddigi 300 pengő segély helyett adjanak az egyesületnek 500 pengőt, de majd csak a jövő évtől, mert az idén a költségvetés már jóváhagyást nyert s ezen nem lehet változtatni.

Mike János kérte a kisgyűléstől, hogy javasoljanak magasabb segélyt s adják meg az ezer pengőt, mert szükségük van a nagyobb segélyre.

Dr. Kölesey Sándor polgármester rámutatott arra, hogy a város eleve sokat adoz a marhatenyésztésre, bár ez a kérdés elsősorban Hajdúmezyét érinti. Fokozatosan lehet, hogy tudnak majd több segélyt adni, de előbb az egyesület is mutassa meg, mit és hogyan dolgozik.

A polgármester javaslatát a kisgyűlés elfogadta.

Olasz munkások utaznak Magyarországra, magyar munkások Olaszországba

Dr. Hollóssy István, a magyar országos idegenforgalmi hivatal új vezetője Rómába tárgyalt az olasz-magyar idegenforgalmi kapcsolatok fejlesztéséről. A tárgyalások főleg három irányban folytak:

1. Az olaszok magyarországi látogatásának előmozdítása.
 2. Az Olaszországban megforduló idegenek Magyarországra, a Magyarországon megforduló idegenek pedig Olaszországba való irányítása.
 3. A pénzügyi keretek kibővítése.
- Dr. Hollóssy István Csanettivel, az ipari konföderáció elnökével nagyszabású olasz-magyar ipari munkáscsereakcióról tárgyalt. Megállapodtak abban, hogy már az idei nyáron is mintegy ezer főből álló olasz ipari munkáscsoport jön Magyarországra és ugyanennyi magyar ipari munkás megy Olaszországba tengerpartra nyaralni.

— Részegen megfulladt a szekerén Simon Imre izsáki gazda, aki befordult a szalmába és egy napig fekiúdt ott, míg megtalálták. A felesége ellen megindult az eljárás gondatlanság miatt, mert látta férjét a szekérrrel részegen a tanya-ba behajtani, de nem ment segítségére, hanem hagyta ott, ahová a szalmába borult.

Ungvári kultucestet

rendes tavasszal a debreceni egyetem kisebbségjogi intézete

Debrecen hazafias társadalmi nagy érdeklődéssel kíséri a debreceni egyetem kisebbségjogi intézetének hazafias munkáját, melyet a Felvidék egy részének visszaesatolása óta a magyar jövő kiteljesedésének érdekében folytat. Ennek a munkának egyik nevezetes állomása lesz az *ungvári kultucestet*, melyet a kisebbségjogi intézet igazgatója, dr. Kovács Andor egyetemi tanár most készít elő s amelynek előadójul Ungvár községének vezető tényezőit közül meghívni.

Az őszi magyar-lengyel ünnepeket, melyet a Mickiewicz Társasággal közösen a magyar-lengyel határ megvalósítása érdekében rendezett a kisebbségjogi intézet, majd nem sokkal ezután az egész Ruszinföld visszaesatolását propagáló díszgyűlés, felemelő bizonyítéka annak, hogy Debrecen méltó módon igyekszik betölteni azt a szerepet, amelyet földrajzi helyzete és történelmi múltja ír elő számára: messzehallhatóan hirdetni a magyar igazságot és elszánta a küzdelmi érte. Az ungvári kultucestet szintén ennek a földrajzi feladatnak a szolgálatában áll és ezért hisszük, hogy Debrecen közönsége a kisebbségjogi intézet tavaszi akcióját is értékelni és támogatni fogja.

— Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskerék), 17-én 7 órakor táncanfolyam kezdődik.

— Schaff tánciskolájában a Koronában az új tanfolyam megkezdődött. Beiratások még elfogadhatnak. Külön-órák egész nap.

— Baromfikeltető központok Miskolcon és Galántán. A földművelésügyi miniszter két jelentős intézkedéssel sietett az állattenyésztő gazdátársadalmi segítségére. Öt új baromfikeltető központot állított fel és a lecsökentett állathizlálási tevékenység előmozdítására intervenciók vásárlási és hitelakciót kezd. A miniszter elsősorban a visszaesatolt Felvidék baromfi értékesítését kívánja ezektől a központoktól előmozdítani s ezért a Felvidék részére Galántán és Miskolcon szándékozik egy-egy központot felállítani.

— Elcsélt és bezuzta fejét. Özv. Kutyulák Andorné 73 éves asszony, i. Király Ferenc neje 36. sz. alatti lakos a Sámsoni uton megbottlott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy egy ködarabon összeszezta fejét. A mentők köztették be erősen vérző súlyos sebeit.

— Fejére ejtett egy szemefeslapátot a padlásról Santa János 14 éves gyermeknek az öese. Irén neje 14. szám alatt. A lapát befordította a gyermek fejét. A mentők köztették be sérülését.

— Száznyolcmillió homokszákokat rendelt az angol légvédelmi miniszter. Londonból jelentik: Sir John Anderson főpecsétör, légvédelmi miniszter bejelentette az alsóházban, hogy a helyi hatóságok légvédelmi célokra már eddig száznyolcmillió homokszákokat rendeltek.

— Lezuhant egy vadászpilóta. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Február 15-én délelőtt tíz órakor egy vadászpilóta a mátyásföldi repülőtér közelében műrepülés közben lezuhant. A gép vezetője, Gáspárdy Zoltán hadnagy-pilóta életét veszítette. A Magyar Királyi Légierők parancsnoksága a baleset okának kiderítése céljából a vizsgálatot folyamatba tette.

— Megállítom a hajának hullását korpásodását Adam. Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Vakmerő támadás egy fiatal asszony ellen

Póratlanul vakmerő támadás történt tegnap este a Bethlen utcán.

Fabricius Ferencné 31 éves fiatalasszony, a Bethlen uca 20 szám alatti lakos, az esti órákban egy levelet akart feladni. Elindult, hogy a levelet a postaládához vigye s közben a Beth-

len utcán ismeretlen férfi megtámadta többször egymásután fejbeverte tompa tárgyval és el akarta pénzét rabolni. Fabriciusné segítségért kiáltott, mire a tettes elmenekült. Súlyos koponya sérülésekkel szállították a fiatal nőt a sebészeti klinikára.

A VI. Cserkészkerület kiképző tábora

Az elmúlt esztendőhöz híven — mint azt már említettük — a VI. ker. az idén is megtartja kiképző táboraikat. Ezeknek az ideje pedig már rohamosan közeledik. Néhány hét és ismét itt van a husvét, amikor a Tiszántúli cserkészeti tömegesen özőnlenek Debrecenbe, hogy résztvegyenek az őrvezetői és segédtszti, illetőleg a próbaidős cserkészestéri és cserkésztszti táboraiban és szellemi, de főleg gyakorlati tudásukat gyarapítsák. Ilyen kiképző tábortokot néhány évvel ezelőtt csak a központban, Budapesten rendeztek, de ma már a debreceni tábortok is országos jellegűek. Hogy a helybeli kiképző tábortok milyen rohamosan fejlődtek, azt mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy 1937-ben az egy időben tartott őrvezetői, segédtszti és tszti tábortok létszáma együttesen alig érte el a kétszáz létszámot, a múlt évben — mint a budapesti tábort C tagozata, csak az őrvezetői tábort létszáma ötszázra ugrott, míg az idén — mint D s E tagozat — körülbelül nyolcszáz létszámot fog elérni.

Az őrvezetői tábort április elsején kezdődik és öt kemény, katonás nap után, április hatodikán ér véget. Nem jäték, nem szórakozás lesz ez az öt nap, hanem egy állandó munkával eltöltött tábort, amely próbára teszi a résztvevők minden erejét. A Magyar Cserkészszövetség módot akar nyújtani a 14—17 éves fiúknak arra, hogy bebizonyítsák egy őr vezetésére való rátermettségüket és azt, hogy öt rövid de nehéz nap nem tör meg erejüket, hanem ha szükség van rá, még nehezebb körülmények között is helyt tudnak állani. Aki szívvel, lélekkel jön erre a kiképző tábortra, annak nem fáradtságos öt napot fog jelenteni, hanem egy elsajátítani valókból gazdag, kellemes munkás tábort, mely élmény lesz számukra és amely után boldogan büszkén vihetik haza legjobb cserkész tudásukat, hogy azt most már — mint képesített őrvezetők — ökö adják tovább, ökö iltessék át örsi tagjaik lelkébe.

Azok számára pedig, akik 16. életévüket betöltötték, segédtszti tábort lesz, április hó 8-tól 13-ig. Akik pedig már 18. évesek is elmúltak, cserkésztszti, illetőleg próbaidős cserkészestéri tábort tart a VI. kerület. Az előbbi április 8-tól egy héten át fog tartani, az utóbbi pedig április 8-tól 10-ig. Keménységben, strambságban ezek a tábortok sem fognak elmaradni az őrvezetői tábort mögött. Különösen azonban fognak áttölteni annyiban, hogy az itt elsajátítható tudnivalók magasabb színvonalon fognak mozogni.

Külön értéket ad az idekiképző tábortnak az, hogy most fognak először közös tábortban élni a visszatért magyar és kárpátországi cserkész testvérek a csonka haza cserkészeivel és most fogják meg szorosabban fogni azt a köteléket, amely ezentúl összeköti őket a közös munkában.

— Letartóztatták Budapesten Svoboda János 30 éves eseli állampolgárt aki január végén nagyobb összegű magyar pengőt juttatott ki külföldre. A valutaügyesség kiadta az utasítást, hogy keressék meg Svoboda büntársait.

— Feltűnő amerikai indítvány a semlegességi törvény revíziójára. — Thomas szenátor, a szenátus egyik legbefolyásosabb tagja, aki tagja a külügyi bizottságnak is, törvényjavaslatot nyújtott be az amerikai semlegességi törvény revíziójára vonatkozóan. A javaslat értelmében az elnöknek joga lenne a kamara és a szenátus többségének támogatásával segítségére sietni annak az államnak, amelyet más államok megtámadnának.

— Nyomatlanul eltűnt londoni lakásáról a tragikus sorsu László István anyósa. Londonból jelentik: Néhai László István és felesége gépkocsiszerekesletlensége — hír szerint — újabb tragédia oka lett. Lászlóné édesanyja, Versen báróné, aki leánya váratlan halála következtében súlyosan megbetegedett, nemrég nyomatlanul eltűnt londoni lakásáról. Családja attól tart, hogy a mélyen sujtott anyja a lelki megrázkódtatás következtében elvesztette emlékezőtehetségét és nyomatlanul eltűnt Londonemberforgatagában. László István néhai László Fülöp, a világhírű magyar aréknepesztő második fia, nyolc évvel ezelőtt nősült és 1938 december 30-án feleségével együtt halálos sérüléseket szenvedett gépkocsibaleset alkalmával a cambridgei országuton.

— A Debreceni Kereskedő Társulat, a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete és a Debreceni Fa- és Szénkereskedők Egyesülete esütörtökön, 16-án este 8 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében nagygyűlést tart a kereskedelmi alkalmazottak és segéd munkások minimális fizetéséről szóló miniszteri rendelettervezet tárgyában, melyre az érdekelte kereskedőket ezután is meghívja.

— A „Csodatükör” című zenés magyar mesejáték előadása a Máv. műhelyben (vagonyár). A rendezőség ezután értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a „Csodatükör” február 18-ra hirdetett előadására minden ülőhely elkelt, állóhely még korlátozott számban kapható. Tekintettel a nagy sikerre, az előadást február 25-én este 8 órai kezdettel megismételjük, amit szintén tánc fog követni reggelig.

— 16 évig egy munkaadónál. Turcsik Annus fényképezéségnő szép jubileum határvéghéhez érkezett el. A Berzéki Sándor cégnél tanulta ki mesteriségét, melyet szorgalommal és tehetséggel művészi tökéletességre fejlesztett. 16 esztendőt töltött el a Berzéki cégnél és most, több mint másfél-évtized munkássága után megvált a szakmájától, hogy egy másik, még szebb és szentebb bivatást töltsön be, mint feleség. Közélesen férjhez megy Tasnádi Kovács Sándor villanyserelő mesterhez, a kiváló iparoshoz. A Berzéki cég tulajdonosa és személyzete tegnap este kitünően sikerült búcsúestet rendezett Turcsik Annus tiszteletére, melyen elhalmozták jókívánságokkal és ajándékokkal a kedvelt, és kiváló hűséges kollegát.

— Adam garancia mellett készíti villanyvondulást. Rencz üzlet Kossuth uca 4.

Miért szűnt meg a Homok keriben az autóbusz járat?

A felelet nagyon könnyű a kérdésre mert a viteldij magas volt.

A Szabó Kálmán uca, ahol az autóbuszjárat bevezetett, alig pár perces út gyalog és ezért a rövid úttal 16 filléres szakaszjegyet kellett váltani a vasúti állomásig. Tessék meggondolni: Egy Homokkeriben lakó családanya ha a csapócecai piacra akar eljutni, a vasúti állomásig 16 fillér, onnan a piacig másik 16 fillér, visszajövet mert hát csomagjal jön, ugyanannyi, Summa: 64 fillér. Ezt a 64 fillért a napi élelméztől kell elvonni. Ezt megérzi a család. Ezen az alapon az autóbuszjárat nem fog a Homokkeriben reuzálni soha.

Amint olvasom az újságból a HÉV igazgatóság a beszüntetett autóbuszjáratot kombinált szakaszjeggyel akarja ismét megindítani. Szerény nézetem szerint ennek sem lesz meg a kívánt eredménye. Tessék bevezetni a 10 filléres szakaszjegyet a vonalon végig, akkor talán. Egyébképpen a homokkeri lakosok nem nagyon érzik a hiányt az autóbuszjáratnak, legalább én nem hallottam emiatt panaszokdni semmit.

Húsznyolc évvel ezelőtt, mikor a homokkeri villamos vasút ügyében megindítottuk az akciót, kettős cél lebegett előttünk: villamos és a Szabó Kálmán uca kövezése. Ugy okoskodván, ha meg lesz a villamos vasút, a kövezés sem késhet sokáig. Azzal már akkor tisztában voltunk, hogy a megépítendő villamos üzemforgalmát tisztán homokkeri lakosokkal nem lehet garantálni. Eppen ezért kértük, hogy a villamos vasút a vágóhidig legyen kiterjesztve, bekapcsolódva a Kossuth ucai vonalba, körforgalmat képezzen. A HÉV akkori vezetősége is rentabillának látta ezt és így akarta keresztülvinni. Sajnos a háború megakadályozta. A háború után, mikor azt láttuk, hogy kérdésünk fenntartása beláthatatlan időközönnyel okozhat a kimenetele is kétséges, önként álltunk a villamos létesítésétől, maradtunk csak a kövezés mellett, amit megkaptunk.

Tebát ismétlem, az autóbuszjárat csak úgy lesz életképes, ha olcsóbb tarifával dolgozik és nemcsak Galamb ucaig, hanem a vágóhidig terjesztik ki.

Kövér Gyula.

FILM

VIGSZINHÁZ.

Az élet tükre

Ha a tartalmát nézzük, akkor azt mondjuk, hogy valóban tartalmas darab. Nem a szokatlan hétköznapi filmek közül való, talán éppen ért nincs közönsége. Nem a szokványos cselekmény, mert olyan témát dolgoztak fel, ami minden nap megtörténhet de a kivitelezés már minden mozilátogatónak esemege, aki a kényes öblizéseket keresi. Az orvos sok arculat szerepelt már a filmen, de ez az area új, barcolni a kontárok ellen de aszerem még az orvosi elven becsülettel győzedelmeskedik. Ez a film meséje. És két olyan nagy erőművész, mint Paula Wessely és Anna Hörbiger, csak fokozza a film értékesítését.

A kísérő film friss híradója és erőtanulmányos kultúrfilm, jó volt. Ez hogy nagyon kevesen nézték meg darabot, mert néha jó meglátni, hogy külföldi filmek is vannak, sőt jó külföldi filmek is vannak.

— x Harmine százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

A ragadós száj és körömfájás állása Hajdu megyében, Debrecen városban, Magyarországon és külföldön

Hajdu vármegyében a múlt év szeptember hó vége óta három községben: Püspökladányban, Nádudvaron és Tiszacségen állapították meg a ragadós száj- és körömfájás; Debrecen városban pedig az I., II. és V. állategészségügyi kerületekben. Ezen kerületek a város nagy kiterjedésénél fogva mint külön községek szerepelnek állategészségügyi szempontból. A folyó évi január hó közepén megszűnt a betegség az V. a) kerületben és mivel a szarvasmarhavasárter ebben a kerületben van, a hasítottkőrű állatok vásári felhajítása ismét lehetővé vált. Február hónap első felében megszűnt a száj- és körömfájás Püspökladány községben is, továbbá feloldás alatt áll a zárlat a város II. a) kerületében, így a vármegyében még Nádudvaron és Tiszacségen községben, a városban pedig az I. a) kerületben, a Hortobágyon vannak még beteg állatok.

Hajdu vármegyében a múlt év szeptember hó vége óta három községben: Püspökladányban, Nádudvaron és Tiszacségen állapították meg a ragadós száj- és körömfájás; Debrecen városban pedig az I., II. és V. állategészségügyi kerületekben. Ezen kerületek a város nagy kiterjedésénél fogva mint külön községek szerepelnek állategészségügyi szempontból. A folyó évi január hó közepén megszűnt a betegség az V. a) kerületben és mivel a szarvasmarhavasárter ebben a kerületben van, a hasítottkőrű állatok vásári felhajítása ismét lehetővé vált. Február hónap első felében megszűnt a száj- és körömfájás Püspökladány községben is, továbbá feloldás alatt áll a zárlat a város II. a) kerületében, így a vármegyében még Nádudvaron és Tiszacségen községben, a városban pedig az I. a) kerületben, a Hortobágyon vannak még beteg állatok.

A környező államok közül Cseh-Szlovákiában 3752 község, Romániában 226, Jugoszláviában 1359, Törökországban 186, Lengyelországban 2678, Ausztriában 680, Németországban 6447, Olaszországban 482, Hollandiában 217, Svájcban 252, Franciaországban 3252. Nagybritanniában 23 község volt a folyó év elején ragadós száj- és körömfájással fertőzve.

Amint ezen adatokból látható, a betegség a folyó év elején Európának valamennyi államában szét van terjedve, de a téli időszakkal a fertőzött helyek száma erősen csökkent, viszont a tavaszi állatforgalom megindulásával a betegségnek erősebb kiújulása várható. (Dr. Zs. K.)

Gyémánt Ferenc terménykereskedő tragikus halála

Beszámoltunk arról a tragikus halálesetről, amely a piacnevelő Mihalovits-gyógyásztárban történt. Este kilenc órakor Gyémánt Ferenc terménykereskedő rosszul lett a gyógyásztár előtt és mire bent a gyógyásztárban fektették és a telefonon értesített orvos a színhelyre érkezett, már minden segítség hiábavaló volt, mert Gyémánt Ferenc szívbénulásban percek alatt elhunyt.

Gyémánt Ferenc terménykereskedő ismert tagja volt Debrecen kereskedő társadalmának. Egész fiatalon egyik budapesti nagy bank debreceni fiókjának vezetője, mint tisztviselő működött, 1922-ben testvérével terményüzletet nyitott, amely kitűnően prosperált. Nagy forgalmat bonyolítottak le. A terménykereskedés 1928-ig állott fenn majd utána Gyémánt Ferenc, bár kisebb keretben, de továbbra is terményüzlettel foglalkozott.

Kedden este még a Kereskedelmi Csarnokban tartózkodott és senki sem sejtette, hogy egy óra múlva tragikus körülmények között meghal. Soha sem volt beteg és szívére sem panaszkodott.

Gyémánt Ferenc résztvevő a világháborúban és mint emléklapos főhadnagy szerelt le. A világháború végén orosz fogságba esett.

Gyémánt Ferenc temetése ma délután 2 órakor lesz az izr. temetőben.

Petrovicsi-Sexty Emil a Magyar Nemzeti Bank ny. helyettesítője 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. — Gebauer cég rendezi.

Szilkszy Géza építésmérnök 69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ugyanakkor exhumált felesége és fia hamvai mellé. Gebauer cég rendezi.

Özv. Szabó Zsigmondné Balogh Julianna 56 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. — Dankó temetkezési intézet.

Erdélyi hírek

— **Károly román király** a napokban az amerikai rádió kereszttel szöveget intéz Amerika népeivel a románságról és az új Romániáról.

— **Erdőszentgyörgy község** közelében Székely Sándor és szintársulata szekereken mentek új állomáshelyükre, közben a lovak megvadtak és két szekér az útszéli árokba fordult és három színészt az aradi kórházba kellett szállítani súlyos sérüléssel.

— **Sepsiszentgyörgyön** a termelő gazdák gyűlést tartottak és tiltakoztak az ellen, hogy a tej ára öt le legyen csupán, amikor a borvíz ára hat le...

— **A legutóbb megjelent** hivatalos statisztikai kimutatás szerint az erdélyi megélhetési index az utóbbi időben lényegesen emelkedett, mert az árak egyre magasabbak.

— **A Szilágysomlyó-Zilah** közötti autóbusz járat a varsói tétlen megy át és a napokban az autóbusz utasai fent a tétlen hat jól termelt farkast láttak, amint a bestiák bámulták a gépkocsit.

— **A kolozsvári királyi helytartóság** éléről távozó Hanzu tábornok helyére Tataru volt minisztert nevezték ki, aki már ünnepi keretek között el is foglalta hivatalát.

— **A Világítási Vállalat lakásainak és irodáinak** olcsóbb fűtése. Szegedi Gyula igazgató javaslatot tett a Világítási Vállalat irodái és lakásai fűtőberendezésének megváltoztatására. — Már régóta foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy az irodák, műhelyek, szolgálati lakások fűtését a rendelkezésre álló melegvízzel központilag lássák el. 1936-ban oxigénkiválasztó berendezést kellett létesíteni, hogy a kazánokból és esőhálózatból kivonják az oxigént. A rendelkezésre álló 480 ezer kalóriát akarják most fűtésre felhasználni. Így évi 4000 pengő megtakarítás jelentkezik, tehát ebből magából a szükséges 18,600 pengős költséget 4-5 év alatt kifizetik. A javaslatot a közgyűlésen egyhangúlag elfogadták.

— **Gyermekek játszóasztal** körül Semlyénháza község egyik házaeskájában. Felborították az asztalon levő petróleumlámpát. A két gyermek ruhája is tüzet fogott. A négy éves Vlasics István meghalt égési sebibe.

Sporthíradó

A DEBRECENI sport hírszolgálat jelent:

A Boeska ma, csütörtökön tartja edzését. A pesti játékosok még csütörtökre nem lesznek itt, csak vasárnapra, a DVSC elleni mérkőzésre.

A magyar válogatott csapat csütörtökön indul el belga-holland-francia túrájára. Az első mérkőzés Lillében lesz, ahol a Ferencváros játékosai nem játszanak, mivel a Ferencváros vasárnap a Szolnoki MÁV-val bajnoki mérkőzését bonyolítja le. A következő csapat kel útra csütörtökön: Szabó, Sziklai kapusok, Olajkár, Korányi, Biró hátvédek, Szalay, Turay, Dudás fedezetor, Rozsali, Pálya, Zsengellér, Kiszely, Tilkos csatárok. Ehhez mennek később a Ferencváros játékosai, Sárosi, Lázár, Polgár, Sárosi II. Lille után Lüttich-ben majd Rotterdam-ban játszik a magyar válogatott.

Az országos fellebbviteli bizottság az MLSZ-nél az elnök Ferenczy Károly, a Keleti LASZ Pesten élő elnöke lett. A bizottság tagjai között van dr. Páyer Dezső írárselnök is, így az öttagú bizottságban az elnök és egyik tag debreceni, ami nagy megbecsülése és megtiszteltetése a debreceni sportéletnek és a Keleti Labdarúgóklub elnökségének. Ferenczy és dr. Páyer személyében kitűnő erőket és szakembereket kapott az MLSZ legfőbb testülete a futballsport Kúriája.

ÉRDEKES MÉRKÖZÉS A DVSC PÁLYÁN.

Ma, csütörtökön délután félnyolc órakor az állomás válogatott csapata játszik a műhelytelep válogatott csapatával. A csupa aktív DVSC játékosokból összeállított két csapat küzdölme szép sportot ígér. Tét: 1 hordó sör.

Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tőmből a színházi titkártól így nagyon olcsón járhat színházba.

TERMÉNYTÖZSDE.

Ujabb 10 fillérrel olcsóbbodott a tengeri.

A készáru piacon a tengeri 10 fillérrel, a zab pedig 5 fillérrel olcsóbbodott. A többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.50 78 kg 20.60—20.70 79 kg 20.80—20.90

APRÓHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Tanuló felvesz Séry fűszerüzlet Műképesi út, vámbázsnál. 676

Kommenció gazdasági cselédet keresek, egy-két nagyobb fiával, április 21-ére debreceni tanyára. Erdéklődni lehet kedden szombaton 12 és 1 óra között a lap kiadói hivatalában. 485 v

80 kélés 20.90—21.00. — Felsőtízszai 77 kg 20.35—20.45 78 kg 20.55—20.65 79 kg 20.75—20.85 80 kg 20.85—20.95 rozs pestvidéki 13.90—14.00, rozs mas 14.00—14.15, takarmányrépa elsőrendű 16.00—16.30, középminőségű 15.75—16.00, sörárpa kiváló 18.75—19.20, prima 18.25—18.75, zab elsőrendű 19.55—19.75, középminőségű 19.35—19.50, tengeri 14.30—14.40, korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.80—16.20 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnap tartott ferencvárosi sertésvására felhajítottak összesen 2379 darab sertést. Vásári állományból angol bússertésfelhajítás 598 darab. Árak: I. szedett sertés 88—89 fillér, kivételesen 90 fillér, III. 68—76 fillér, II. angol sonkasertés 76—90 fillér, markázott exportzsír 150 fillér különként. A vásár irányzata lanyha.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.50—19.80 pengő, rozs 12.50—12.80 P. árpa 16.00—16.20 tengeri 13.00—13.20, lucerna 8.10—10.50, széna 5.50—6.00 P. lóhere 8.00—8.20 P. szalma 1.80—2.00, cukorrépa 2.60—3.00, takarmányrépa 1.80—2.30 pengő.

Hirdetmény

27/R—1939. szám. Értesítem a város érdekelte közönségét, hogy a f. év március hó közepén meginduló sorozás során az 1918. évben született magyar állampolgárok, mint első korosztálybeliek, valamint az 1916—17. évi születésű második korosztályú ifjak állanak elő. — Felhívom mindazokat, akik a sorozásra kerülő hozzátartozóik, illetve maguk részére családfejtartói, örökösök, mezőgazdasági, papi, vagy másféle kedvezményt óhajtanak kérni, vagy tartalékos tisztiképzésre óhajtanak jelentkezni, (karpaszományosok), hogy a kérelmet alátámasztó okmányokat már most szerezzék be és az azokkal felszerelt és Debrecen sz. kir. város avatóbizottságához címzett kérvényüket mielőbb, de legkésőbb március hó 5-ig a katonai ügyosztálynál (Kossuth u. 20. sz. III. em. 92-b. szoba) nyújtják be, mert kérelmüket közvetlenül az érdekelte hadkötelesek felavatása után a sorozóbizottság a helyszínen fogja elbírálni. Az okmányok hiánya a kérelem esetleges elutasításához vezethet. Az okmányokról a katonai ügyosztály pontos és részletes felvilágosítást ad. A családfejtartói kedvezménynek kapcsolatos érdekelte férfi hozzátartozókat a m. kir. tisztiorvos a sorozottak felavatása után a helyszínen fogja megvizsgálni, azért a sorozás helyén azoknak is meg kell jelenniük. — Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Kocsist, nőtlent, bentkosztost katonaviselt keresek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 vv

Jó családból való fiút, tanulónak felvesz Műszaki Társaság, Hunyadi uca 17. 695

Nemzetőr ucca 4. számú háznál gyermektelen józan-életű házaspár házmesternek felvétetik. 685

Tanulónak négy középiskolát végzett fiút felvesz a Pál söröző. 707

Tanuló négy közép iskolai végzettséggel felvétetik, Székely, Győri és Morvay férfiruhakereskedésben. 650

Vincellér kerestetik, ki szőlő, s gyümölcsfa gondozásához ért. Hajdúszentgyörgyre. Jelentkezni február 17-én, Késes u. 84. szám. 706

Gazdát, nősét keresek azonnálra, lehetőleg gépkezelő vizsgával és gépész-kovácsot, Pataky, Péterfia 53. 877

"FERRATO"
Lentini vinarancia 104
Orvosi vinarancia 74
Calabrisai vinarancia 48
a Déligyümölcsökben
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Jó családból
való négy közepiskolát végzett megbízható fiú, tanulónak felvétetik. Izsák Rt. festéküzlet. Csapó uca. 694

Alkalmazást nyer nő

Egy
kifutóleány felvétetik, nagyobb. Böröndös műhely, Simonffy uca 5. 700

Pénztárosnő,
feltétlen jó számoló, forgalmas üzletben felvétetik. Ajánlatokat: „Keresztyén” jeligére a kiadóba. 693

Hölgyfodrász-
kisasszonyt, azonnali belépésre keresek. Ember, Hatvan uca 61. 690

Elárultató
pipere, illatszer és háztartási üzletben felvétetik. Ajánlatokat „Jó számoló” jeligére a kiadóhivatalba. 692

Alkalmazást keres nő

Mindent
varrok. Napi 1.40 fillérért házhoz megyek. Cím MAV Kolónia, I. e. 6 ajtó. 691

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
keres azonnali belépésre Ráczné, Ferenc József út 38. emelet. 689

Bejárónőt
déli órákra felveszek. Hirsch, József kir. herceg uca 13. 680

Bejárónőt
azonnal felveszek, özv. Molnár Sándorné, Suleitrom uca 5. Jelentkezni reggel 9 órától. 673

Főzéshez
is értő mindenesleányt jó bizonyítvánnyal felvesz március 1-ére idősebb házaspár. Rákóczi uca 33. 696

Ajánlat

Zománcozott
tűzhelyek nagy vála ztékban, olcsón kapatók. Ócska tűzhelyét becsérélem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1413 2. 15

Fehérenemű
varrást, hímzést legolcsóbban, legszebben készíttesse Kút uca 62. 683

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számú ház udvaráról. 547 vv

Kereslet

Fűszerüzlet
és kocsmaberendezést keres a nyírbogáti Hanygyászvetkezlet. 688

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom konyha a Hungária papzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800 vv

Hangszer

Zongora,
hosszú, jó hangú, eladó Simonffy uca 5. sz. I. emelet. 686

Bútor

Kárpított
egész jó állapotban lévő négy darab ebédlőszék olcsón eladó. Szabó János, Temető uca 16. szám. 684

Két fite,
hozzaváló divány s asztal olcsón eladó. OTI bérház, III. kapu, III. emelet 48. 678

Autó, motor, kerékpár

„Indian”
oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím: Magyar Ruháipar. — Bika szálló épületében. 1122. 2. 15

Használt
női kerékpárt keresek jó állapotban. Hiri, Szappanos uca 11. 699

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás,
komfortos lakás, Kölcsei utcán, új épületben május 1-ére kiadó. Értekezni lehet Szappanos uca 22., délután 3-5 óráig. 659

Kiadó
egy két- és háromszobás gyönyörű lakás május elsejére. Ajtó uca 26. szám. 627

Uccai
kétszobás lakás, tartozékaival, Péterfia részén, Eötvös uca 25. 682

Kétszobás
parkettes, komfortos udvari lakás, májusra kiadó. Rothermere u. 15. szám. 704

Garzon
kétszobás, fürdőszobás, és előszobás uccai lakás, március elsejére átadó. Piac uca 22. III emelet 4. 701

Két szoba,
hallos, központifűtéses lakás május 1-ére átadó. Címet a kiadóba kérek. 708

Kétszobás
lakás május 1-ére kiadó. Kalotaszeg uca 8. (Bejárat Bösörmenyi út 3. mellett). 698

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
modern uccai lakás, fürdőszoba, előszoba, s mellékhelyiségekkel múzeum szomszédságában, május hóra kiadó. Értekezni: Cserpes uca 3. szám. 599

Iparkamarában
átadó május elsejére háromszobás, összkomfortos lakás, melegvízzel, központi fűtéssel, II. emelet 3. Kovács. 681

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelőnél. Helyvisít igazgatósága. 1607 vv.

Négyszobás,
emeletes lakás kiadó. Arany János uca 39. 669

Butorozott szoba

Tisztességes
kvártélyos felvétetik, magános asszonynál. Késes uca 86. ajtó 2. 675

Különbejárattal
elegáns butorozott parkettes szoba, külön elő- és fürdőszobával kiadó. „Hella”, Csapó uca 22. 705

Ingóság eladás

Modern
alighasznált frakköltöny olcsó áron eladó Cím a kiadóban. 615

Közműtechnikai
felszerelés eladó. Simonffy uca 5. sz. I. e. 687

Sport gyermekkoesi
luxus kivitelben, olcsón eladó. Nap uca 4 szám 683

Eladó
fehér zománcos asztaltűzhely, felévig használt, két szövet függöny, mokett szőnyeg és asztalterítő, egy szép világos háló olcsón. Piac uca 22. III. e. 4 a 702

Melegvízi
ablakok eladó Botond uca 5. Apaffi ucaából nyílik. 703

Eladó házhely

Villatelek,
termő gyümölcsös eladó. Sesztina uca 1. (kislakás mellett). 1866 3. 2

Villatelek,
egy 404 s egy 327 négyszögletes, a Lajos király téren, közművekkel át-helyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv.

3 penzőért házhely
négyszögletes, mint ritka: alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 perenvire, az Apponyi uca 48. szám alatt fekszik. Megbízható egyén részletfizetésre is megkapható. 2

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltotút mentén. Közlebbi felvilágosítást ad a Kölcsei Segélyező Egyesület. Kossuth uca 8. 104+

Házhelyek,
elköltsézés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihar uca 4. szám. 102+

Eladó ház

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsös és szőlővel beültetett 448 négyszögletes telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt. 107 vv

Mester uca
és Kar uca sarkán lévő ház (patika van benne), örökösökkel, minden elfogadható áron eladó. Ugyanek eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar uca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alapincézve, elköltsézés miatt. Értekezni Bakóczy ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy uca 8. szám. 1150 vv.

Rákóczi uca 8. sz.
nagyjövdelemű ház üzletekkel és három nagy lakással, vagy: megosztás miatt sürgősen eladó. Értekezni Pécsi és Papp ügyvédnél Ipar kamara. 1101

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 193+

56 pengőt
hoz havonta egy 133 öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jó ár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házáat. Nagy, 591 négyszögletes telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Havi 172 pengő
bérjövdelemet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögletes telke, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták Szabadkéből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban 22 A +

Három utcára szoló
nagy szerű házat vehet a Nap uca, Attila tér, Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás orilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlőn gas. fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hoz. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Kitűnő
jövdelemet hozó ház, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 1 lakás és egy üzlethelyiség után. Cím a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központjában, régi bevezetelt jömeneteli fűszerüzlettel és italmérséssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos áron eladó. **Kitűnő tőke befektetés.** Cím a kiadóban 107+

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövdelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101-

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövdelemet hozó ház, 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pinchehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcaán fekszik. Cím a Debreczenből. 17 A +

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Szichenyi uca 24. 1463 vv

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvethető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövedelmet hozó ház: a Venedeg uca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végző ára 4900 pengő, de lakbérletkötéssel is most megvásárolható. 9

Ügyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér uca 47. számú házat mert a vételárat lakbérletkötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kut van a 700 négyszögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól árba megveszi. 4+

Körszégen
csinos ház igen olcsón eladó. A Boczay telepen, 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

A lakbérből
kifizethető az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbéréből havi 97 P fizik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Alkalmi áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkeriben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homoktölt, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihar uca 4. 102 +

Szerkesztőségi jelölés:
PALFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BSZANTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadási díj: elős:
DR. SZIGETNYI GYULA
Igazgató.